

PÉNZÜGYMINISZTERIUM
Támogatásokat Vizsgáló Iroda

2004. április

Ezt a kiadványt a Pénzügyminisztérium szervezeti keretein belül működő Támogatásokat Vizsgáló Iroda készítette.

A kiadvány – egyéb, az állami támogatások témájában fontos információkkal együtt – elérhető a Támogatásokat Vizsgáló Iroda magyar és angol nyelvű honlapján (<http://www.p-m.hu/>).

Szerkesztő: Hargita Eszter

Lezárva: 2004. április

HU ISSN 1589-5203 (nyomtatott)

HU ISSN 1589-5327 (on-line)

Kérjük az anyaggal kapcsolatban észrevételeit, kérdéseit jelezze a Támogatásokat Vizsgáló Irodának.

A Támogatásokat Vizsgáló Iroda:

Vargha Ágnes	főcsoportfőnök
Hargita Eszter	főosztályvezető-helyettes
Bodó Zajzon	
dr. Für István	
dr. Ivanics Gábor	
dr. Remetei Filep Zsuzsanna	
dr. Staviczky Péter	
Giba Gábor	
Zsarnóci Csaba	

Cím: 1054 Budapest, József nádor tér 2-4.

T: 327-2343, F: 318-3663, e-mail: tvi@pm.gov.hu

TARTALOMJEGYZÉK

<i>Előszó</i>	4
<i>A létező támogatások és a bővítés</i>	5
<i>A Római Szerződés 88. cikkének (1) bekezdése szerinti bejelentési kötelezettség alól mentesülő foglalkozási támogatásokról szóló bizottsági rendelet</i>	10
<i>Keretszabály a hajóépítő-iparban nyújtott állami támogatásokra vonatkozóan</i>	14
<i>A mezőgazdasági termékek termelésére, feldolgozására és kereskedelmére kis- és középvállalkozások számára nyújtott állami támogatásokra vonatkozó bizottsági rendelet</i>	20
<i>UK High Technology Fund</i>	25
<i>A dán, finn és svéd vállalkozásoknak nyújtott környezetvédelmi adókedvezmények megítélése az Adria-Wien Pipeline GmbH eset alapján</i>	29
<i>Elég nagy, ahhoz hogy elbukjon?</i>	32
<i>Megmentési támogatás feltételes engedélyezése</i>	34
<i>A Khala porcelángyárnak és a Khala/Thüringen porcelángyárnak nyújtott állami támogatás visszafizettetése</i>	36
<i>Példa a kereskedelmi banki tevékenységhez kapcsolódó versenytorzító állami kezességvállalások megszüntetésére, a CDC IXIS eset</i>	38
<i>Az osztrák állami bankoknak nyújtott állami kezességvállalások fokozatos megszüntetése</i>	42
<i>Az Électricité de France-szal kapcsolatos bizottsági eljárások</i>	44
<i>A Bizottság vizsgálja az átállási költségek támogatását</i>	47
<i>Bizottsági határozat Állami támogatás NN 136/A/02 – Franciaország Ecomusée d’Alsace – Elzászi Skanzen</i>	49

Előszó

A *TVI információs füzetek* 11. számában, néhány korábbi számhoz hasonlóan, különféle témákkal foglalkozunk. Az Európai Bizottság rendszeresen felülvizsgálja korábban alkotott szabályait és az évek során egyre több területet von be a közösségi állami támogatási szabályok hatálya alá. A *TVI információs füzetek* 11. számában ezt a folyamatot próbáljuk bemutatni. Kiemelt témáink:

- A csatlakozás után fenntartható támogatásokat tartalmazó lista, a létező támogatási lista összeállítása
- Új közösségi jogszabályok ismertetése (foglalkoztatási támogatásokra vonatkozó csoportmentességi rendelet, a hajóépítő-ipar támogatására vonatkozó keretszabály és a mezőgazdasági támogatásokra vonatkozó új csoportmentességi rendelet)
- Az Európai Bizottság döntéseinek ismertetése: a megmentési támogatások, az állami tulajdonú cégekhez kapcsolódó határozatlan idejű kezességvállalás, a környezetvédelmi adókedvezmények, a kockázati tőke, az átállási költségek és a kultúra támogatása terén.

Kérjük, amennyiben az állami támogatási témával vagy az e számban megjelentekkel kapcsolatban kérdése vagy észrevétele van, keressen meg minket.

Budapest, 2004. április

Hargita Eszter

A létező támogatások és a bővítés¹

Írta: Georg Roebing, Verseny Főigazgatóság
Fordította: dr. Firle Dóra

Az Európai Unióhoz és annak belső piacához való minden egyes csatlakozás felveti a kérdést, hogy vajon miként kellene a csatlakozó országokat a Közösség sajátos, állami támogatásokkal kapcsolatos ellenőrzési rendszerébe integrálni. A tíz ország jövőbeli csatlakozása sem jelent e szempontból kivételt. Különös figyelmet igényelnek a csatlakozást megelőző időszakban nyújtott, de a csatlakozáson túlnyúló állami támogatások. E cikk áttekintést kíván adni a Bizottság által az EU tagállamai számára készített, a csatlakozási tárgyalások levezetésével kapcsolatos javaslatokról, amelyeket a tagállamok nagyrészt elfogadtak.

A Római Szerződés létező támogatásokkal kapcsolatos alapelvei

Az Európai Közösségben az állami támogatási szabályozás a szupranacionális Bizottság központosított ellenőrzési rendszerén alapul. Egy olyan rendszeren, amely biztosítja, hogy ugyanazon anyagi szabályok legyenek alkalmazandók valamennyi tagállam támogatásai tekintetében. Az új tagállamok helyzete azonban némiképp eltérő. A Bizottság állami támogatások ellenőrzésével kapcsolatos hatásköre valamely állammal szemben csak a tagállammá váláskor, vagyis a csatlakozáskor kezdődik. Így – a Bizottság revíziója nélkül – fennáll annak kockázata, hogy valamely csatlakozás előtt hatályba léptetett, de csatlakozáson túlnyúló támogatási intézkedés nem összeegyeztethető a közös piaccal, és a verseny torzulásához vezet.

Amennyiben a csatlakozási okmány nem tartalmaz rendelkezéseket egy hatékony ellenőrzési eljárásra, akkor a versenytorzulás valószínűsíthető. A csatlakozással kapcsolatos különleges szabályok hiányában ugyanis a Római Szerződés *létező támogatásokkal* kapcsolatos rendelkezései irányadók. E rendelkezések alapján *minden* csatlakozás előtt hatályba léptetett, de csatlakozáson túlnyúló támogatási intézkedés a Római Szerződés 88. cikkének (1) bekezdése szerinti létező támogatásnak minősül.

Lényegében a támogatási intézkedés *létező támogatássá* minősítésének szükségszerű következménye (nem így az *új támogatásoknál*), hogy a Bizottság csak a támogatás jövőbeli megváltoztatását kezdeményezheti. Ezen esetekre vonatkozó eljárás szerint a Bizottság „megfelelő intézkedéseket” javasolhat az érintett tagállamnak (pl. a támogatás módosítását vagy megszüntetését) a Római Szerződés 88. cikkének (1) bekezdése értelmében. Ez magában foglalja azt, hogy nincs mód visszafizettetni – a létező támogatásokra vonatkozó szabályok szerint – a vállalkozásnak a múltban folyósított támogatási összeget.

A jelenleg hatályos támogatási rendelkezések a visszafizettetés lehetőségét a *jogellenes támogatásokra* korlátozzák. A jogellenes támogatások alatt (amely a létező támogatásoktól elkülönülő kategória) azon támogatási intézkedéseket értjük, amelyeket a Bizottságnak való előzetes bejelentés nélkül vagy a Római Szerződés 88. cikkének (3) bekezdése szerinti „standstill klauzula”² ellenére léptettek hatályba. Összefoglalva megállapítható, hogy az új és

---

¹ Megjelent: Competition Policy Newsletter No. 1 – Spring 2003

² „A Bizottságot az észrevételei megtételéhez szükséges időben tájékoztatni kell minden támogatás nyújtására és módosítására irányuló szándékról. Ha a Bizottság úgy véli, hogy ez a szándék a 87. cikk értelmében nem

a létező támogatások közötti megkülönböztetés fontossága abban rejlik, hogy az utóbbiak nagyobb jogi védelmet élveznek, illetőleg egy kevésbé „kellemetlen” ellenőrzési procedúrának vannak kitéve, a visszafizetetés kockázata nélkül.

A 2002. december 12-13-i koppenhágai Európai Tanács ülésén a tagállamok megerősítették a tíz csatlakozni kívánó ország vonatkozásában a 2004. május 1-jei bővítést. A 2004. május 1-jei „big bang” szemszögéből a Bizottságnak valószínűleg nagy számban kellene a csatlakozást követően „megfelelő intézkedéseket” javasolnia ahhoz, hogy orvosolja az inkompatibilis támogatások által okozott versenytorzulást. Ez nem csupán óriási munkaterhet róna a Bizottságra, de nagy valószínűséggel ezen eljárások évekig elhúzódhatnak.

A Bizottság ezért kidolgozott egy olyan keretszabályozást, amelynek lényege nem a „csatlakozás utáni megközelítés”³, hanem amely szabályozás szerint a tíz új tagállamnak már a csatlakozást megelőzően összeegyeztethető támogatáspolitikát kell folytatnia.

Ausztria, Finnország és Svédország csatlakozása

A fentiekben említett, létező támogatásokkal kapcsolatos keretszabályozásra jó példát szolgáltat Ausztria, Finnország és Svédország csatlakozása. Az 1994. évi csatlakozási szerződés úgy rendelkezik, hogy az Európai Szabadkereskedelmi Megállapodás Felügyeleti Hatósága (a továbbiakban: ESA)⁴ által az 1995. évi csatlakozást megelőzően, a Római Szerződés 87. cikkének hatálya alá tartozó esetekben hozott döntései érvényben maradnak. Ennek következményeként az ESA által jóváhagyott, csatlakozáson túlnyúló támogatási intézkedés létező támogatásnak minősül.

De miért döntött úgy az Unió, hogy az ESA döntését a Bizottság döntésével egyenrangúként kezeli? A magyarázat az Európai Gazdasági Térség (EGT) támogatási ellenőrzésének két jellemzőjében rejlik. Először is, az ESA által az EGT-ben alkalmazott támogatási politika a csatlakozás előtti időszakban az Európai Közösség támogatáspolitikájának *anyagilag szabályait* követte. Másodsorban, az Európai Gazdasági Térségben az állami támogatások ellenőrzésének feladatával egy szinten nemzetek feletti (szupranacionális) hatóság, az ESA volt megbízva, hasonlóan az Unió modelljéhez. A közösségi támogatási anyagi szabályok alkalmazásának, valamint a Bizottsághoz hasonló stílusú ellenőrzési rendszernek ez a kombinációja tette lehetővé, hogy egyenrangúként kezeljék az ESA állami támogatási döntéseit a Bizottságéval.

Az állami támogatások ellenőrzése a csatlakozást megelőző időszakban

Összehasonlítva a mostani csatlakozást az 1995. évvel megállapítható, hogy a 2004-ben belépni szándékozó országok támogatási ellenőrzési rendszere nem teljesítené a fentiekben ismertetett „kettős próba követelményét”, annak csupán első tesztjén menne át. A csatlakozó országok az elmúlt években létrehozták ugyanis nemzeti szinten saját támogatásokat vizsgáló

---

egyvezetethető össze a közös piaccal, haladéktalanul megindítja a (2) bekezdés szerinti eljárást. Amíg ebben az eljárásban végső határozat nem születik, az érintett tagállam a tervezett intézkedéseket nem hajthatja végre.”

³ Post accession approach

⁴ EFTA Surveillance Authority (ESA)

hatóságokat⁵, amelyek nagyrészt alkalmazták a közösségi anyagi szabályokat. A csatlakozásra való felkészülés részeként ezen országok tehát már egy hatékony támogatáspolitikát (és annak részeként hatékony ellenőrzést) vezettek be. (Ez egyébiránt követelményként meg is fogalmazódott a Verseny fejezetet érintő csatlakozási tárgyalásokon az EU Közös Álláspontjában.) A csatlakozó országok – a nemzeti támogatásokat vizsgáló hatóságaikkal – nem teljesítik azonban az 1995-ös modell második feltételét, miszerint a támogatások ellenőrzését egy szupranacionális szerv látja el.

Éppen ezért szükségesnek tűnt, hogy a Bizottság – mint szupranacionális testület – felülvizsgálja a támogatásokat vizsgáló nemzeti hatóságok döntéseit. Ez pedig nem jelent mást, minthogy a Bizottság a támogatások ellenőrzésének második lépcsőjeként működik. Ebből az is következik, hogy a nemzeti támogatást vizsgáló irodák az ellenőrzés elsőfokú hatóságai, tehát a Bizottságnak nem kell olyan mélységű, teljes körű revíziót gyakorolnia, mint a tagállamok támogatási intézkedései tekintetében. Gyakorlatilag a Bizottság feladata a csatlakozó országok esetében „csupán” azon inkompatibilis támogatások kiszűrése, amelyek átcsúsztak a nemzeti hatóság rostáján. Azt azonban szükséges hangsúlyozni, hogy a csatlakozás céljainak megfelelő, a Közösségen belüli támogatáskontrolltól eltérő eljárásban – ha a támogatás ellen a Bizottság nem tiltakozott, ez nem jelent garanciát az érdekelt feleknek, és nem teremt precedenst a közös piaci szereplők számára.

A bizottsági javaslat

A kétlépcsős ellenőrzési rendszerre építve, a Bizottság javaslata az alábbi elemekből tevődött össze:

1. Csakis azok a támogatási programok vagy egyedi támogatások minősülnek létező támogatásnak valamely új tagállamban, amelyek teljesítik a következő két konjunktív feltételt:
  - i) a támogatási intézkedést a nemzeti támogatásokat vizsgáló hatóság megvizsgálta és a közösségi acquis-val összeegyeztethetőnek találta, és
  - ii) a Bizottság sem kifogásolta ezeket az intézkedéseket azon az alapon, hogy komoly kétségei lennének a támogatás összeegyeztethetőségét illetően.
2. Azok az intézkedések, amelyek állami támogatásnak minősülnek, de nem teljesítik a két konjunktív feltételt, *új támogatásnak* tekintendők, és alkalmazandó rájuk a Római Szerződés 88. cikkének (3) bekezdése. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy ha egy új tagállam fenn kívánja tartani valamely támogatását, amely nem felelt meg az előző két feltételnek, akkor az új támogatásnak minősülő intézkedést a csatlakozást követően be kell jelenteni a Bizottságnak. A Bizottság előzetes jóváhagyása nélkül ugyanis valamely intézkedés automatikusan jogellenes támogatásnak minősül, és lehetőség nyílik a visszafizettetés elrendelésére.
3. Ez alól az általános szabály alól csupán két kivétel lehetséges. Az első esetben a csatlakozási okmány tartalmazhat speciális átmeneti rendelkezéseket (*lex specialis*), amelyek feljogosítják az új tagállamot valamely támogatásnak a csatlakozáson túl

⁵ Magyarországon az állami támogatások vizsgálatával a Pénzügyminisztériumon belül működő Támogatásokat Vizsgáló Iroda foglalkozik.

meghatározott ideig való fenntartására (annak ellenére, hogy a támogatás egyébként nem lenne összeegyeztethető a közös piaccal). Másik hasonló eset, hogy a csatlakozási okmányban – a Bizottság javaslatára – szerepel egy olyan klauzula, miszerint minden 1994. december 10-e előtt hatályba léptetett támogatási intézkedés automatikusan létező támogatásnak minősül, tehát ezeknek az intézkedéseknek nem kell teljesíteniük a fenti kritériumokat. Ez utóbbi javaslatot egyébként a régi és az új tagállamok egyenlő elbánásban részesítése motiválta.

4. Végezetül, a kétlépcsős ellenőrzési rendszer tárgyi hatályát tekintve két fontos kivétel adott:
  - i) Csakúgy, mint az előző (1995. évi) csatlakozásnál, a mezőgazdasági támogatásokra elkülönült szabályozás vonatkozik. A különbségtétel oka, hogy a csatlakozó országok többsége jelenleg nem gyakorol hatékony ellenőrzést a mezőgazdasági ágazatnak nyújtott támogatások tekintetében. E „joghézag” azzal is igazolható, hogy a társulási megállapodásokban a mezőgazdasági politika kivételt jelentett.
  - ii) Hasonlóan kivételes helyzetben vannak a szállítási támogatások, arra való tekintettel, hogy a liberalizációs folyamatokban a különböző szállítási ágazatok más-más ütemben és sebességgel nyílnak meg a verseny számára.

Az eljárásra vonatkozó szabályozás

A Bizottság javaslatában az szerepelt, hogy a csatlakozási okmányhoz csatolni kell egy listát, amelyen azok a támogatások szerepelnek, amelyek megfelelnek a fent ismertetett kétlépcsős ellenőrzési eljárásban. E listán szereplő támogatási intézkedések tehát létező támogatásnak minősülnek, és a Római Szerződés 88. cikke alkalmazandó rájuk. A csatlakozási okmány mellékletében szereplő lista annak szerves részét képezi, és mint ilyen, elsődleges közösségi jogforrásnak minősül.

Tekintettel azonban arra, hogy a csatlakozási okmány véglegesítése és a tényleges csatlakozás időpontja lényegesen eltér, létre kellett hozni egy speciális rendelkezést a köztes (ún. interim) időszakra. Csakúgy, mint a jelenlegi tagállamok, a csatlakozó országok is nyújthatnak újabb támogatásokat az interim időszakban, feltéve, hogy tiszteletben tartják a vonatkozó acquis-rendeleteket.

Ez azt jelenti, hogy amennyiben a nemzeti támogatásokat vizsgáló hatóság összeegyeztethetőnek minősíti a támogatást és a Bizottság sem emel ellene kifogást, úgy az intézkedés a csatlakozástól létező támogatásnak minősül.

Az interim eljárás

Az interim eljárás az alábbi elemeket tartalmazza:

1. Amennyiben a jövőbeli tagállam újabb támogatási intézkedéseket akar létező támogatásként elfogadtatni, a Bizottság rendelkezésére bocsátja

- i) azon intézkedések listáját, amelyeket a nemzeti támogatásokat vizsgáló hatóság megvizsgált és az *acquis*-val összeegyeztethetőnek talált,
  - ii) azokat az információkat, amelyek szükségesek annak megítélésére, hogy kompatibilis-e a támogatás.
2. Amennyiben a Bizottság nem emel kifogást a bejelentett támogatási intézkedés ellen azon az alapon, hogy komoly kétségei támadtak a támogatás összeegyeztethetőségét illetően, akkor a bejelentést követő három hónap elteltével úgy tekintendő, hogy a Bizottság jóváhagyta azt. (A bejelentésnek nyilvánvalóan teljes körű információt kell tartalmaznia a támogatással kapcsolatban, egyébként nem alkalmazandó a három hónapos határidő.)
3. Ha az interim eljárásban a Bizottság kifogást emel, ezt úgy kell tekinteni, mintha a közösségi eljárási rendelet szerinti hivatalos eljárást kezdeményezné. Amennyiben a Bizottság a csatlakozás előtt hozza meg e döntését, akkor az csupán a csatlakozás napján lép hatályba, hiszen az annak jogi alapját képező csatlakozási szerződés sem hatályos a csatlakozást megelőzően. A Bizottság interim eljárásban hozott határozatait is közölni kell az Európai Közösségek Hivatalos Lapjában.

Következtetések

A cikk írásakor már tartalmazza a csatlakozási okmány tervezete a létező támogatásokkal kapcsolatos speciális szabályokat. 2002 végén a csatlakozni kívánó országok átnyújtották a létező támogatások listáját, amelyek tehát teljesítették a kétlépcsős ellenőrzési rendszer feltételeit. A Bizottság fentiekben vázolt javaslata kétoldalú:

- (1) egyfelől legitimitást és védett státuszt biztosít a két konjunktív feltételt teljesítő, listán szereplő támogatásoknak,
- (2) másfelől annak ígéretét nyújtja, hogy a listán nem szereplő intézkedések a csatlakozás napjától új támogatásnak minősülnek (amelyek ki vannak téve a visszafizettetés veszélyének).

Az első tapasztalatok azt mutatják, hogy a csatlakozó országok jelentős erőfeszítéseket tesznek azért, hogy összhangba hozzák a jelenlegi támogatáspolitikájukat a közösségi *acquis*-val. Ennek eredményeképpen a kibővülő közös piacon a versenytorzulás lehetőségét már a csatlakozás előtt jelentősen csökkentették.

A Római Szerződés 88. cikkének (1) bekezdése szerinti bejelentési kötelezettség alól mentesülő foglalkozási támogatásokról szóló bizottsági rendelet⁶

*Írta: Ben Slocock, Verseny Főizgatóság
Fordította: dr. Havasi-Bóta Enikő*

A 2001-ben elfogadott csoportmentességi rendeletek után, a Bizottság 2002. december 12-én újabb rendeletet fogadott el, amely a támogatások újabb csoportját mentesíti a bejelentési kötelezettség alól. Míg az előző három rendelet a képzési támogatásokkal, az ún. csekély összegű támogatásokkal és a kis- és középvállalkozásoknak nyújtott támogatásokkal foglalkozik, az – azonos jogi alapokon (994/98/EK tanácsi rendelet⁷) nyugvó – új jogszabály⁸ tárgya a foglalkoztatási támogatás.

A szabályozás célja az, hogy elősegítse a tagállamok foglalkoztatási célú kezdeményezéseit azáltal, hogy a *foglalkoztatási támogatások meghatározott körét mentesíti a bejelentési kötelezettség* és a Bizottság általi előzetes vizsgálat *alól*. Bizonyos feltételek mellett a *munkahely-teremtési támogatás, a hátrányos helyzetű és a megváltozott képességű munkavállalók munkaerő-piaci helyzetének javítását célzó támogatások és a megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatásából eredő többletköltségek megtérítésére* irányuló támogatások tartozhatnak a kivételek közé. Mindez azért került előtérbe, mert számos különféle európai szervezet sürgeti a vállalkozások és gazdasági ágazatok horizontális céloknak megfelelő támogatását.

A foglalkoztatási célú intézkedések mögött mindig *jelentős politikai érdekek* húzódnak, amelyek egyrészt a munkanélküliség magas szintjére vezethetők vissza, másrészt a Lisszabonban lefektetett célkitűzésekből fakadnak. A Bizottság által közzétett tagállami adatok alapján a *foglalkoztatásra fordított támogatások összértéke* jelentősen *kisebb*, mint a kutatás-fejlesztésre, környezetvédelemre vagy képzésre kifizetett támogatás. A foglalkoztatási támogatások két tulajdonsága a magyarázata annak, hogy mind a Bizottság, mind a tanácsadó testület (Advisory Committee) nagyon alapos megfontolásnak veti alá a kapcsolódó jogszabálytervezeteket, így az utóbbi szerv két alkalommal is tárgyalta a foglalkoztatási rendelet tervezetét. Mindemellett ez az oka annak, hogy nem került sor 2001-ben, a csoportmentességi rendeletek „első körében” a foglalkoztatási támogatások szabályozására.

Az egyik ilyen tulajdonság a tagállamok által kidolgozott foglalkoztatási intézkedések sokfélesége, annak függvényében, hogy milyen nehézségekkel találták szemben magukat a munkaerőpiacon, és ennek kapcsán mik az adott tagállam prioritásai e téren. Túlzás lenne azt remélni, hogy alkotható olyan szabály, amely valamennyi intézkedést mentesíti, ezért volt szükség a szabály hatályának pontos meghatározására. Az új rendelettel nem egyszerűen módosítani, hanem felváltani kívánták az 1995. évi iránymutatást⁹, amely annak ellenére, hogy rendkívül széles körben volt alkalmazandó, nem határozta meg pontosan a támogatások alapvető ismérveit. Ebből következik, hogy a szövegnek tartalmaznia kell néhány, a nem mentesülő támogatásokra vonatkozó rendelkezést is.

⁶ Megjelent: Competition Policy Newsletter No. 1 – Spring 2003

⁷ HL L 142, 1998. 05. 14.

⁸ A Bizottság 2204/2002/EK rendelete az EK-Szerződés 87. és 88. cikkének foglalkoztatásra nyújtott állami támogatásra történő alkalmazásáról (HL C 337, 2002. 12. 13.)

⁹ HL C 334, 1995. 12. 12.

A másik ilyen speciális jellemvonás az a tény, hogy a foglalkoztatási támogatások esetében rendkívül nehéz különbséget tenni az állami támogatások és az ún. *általános intézkedések* között (ami kívül esik a RSZ. 87. (1) szerinti állami támogatási definíción). A Bizottság már eddig is számos olyan döntést hozott, amelyben konkrét ügyekben kimondta, hogy egy hozzá bejelentett foglalkoztatási intézkedés, nem minősül állami támogatásnak, – például arra hivatkozva, hogy egy meghatározott tagállam *valamennyi munkavállalója által megkülönböztetés nélkül vehető igénybe*. Az állami támogatási definíció csak olyan intézkedésekre vonatkozik, amelyek meghatározott területeken, vagy például meghatározott ágazatban alkalmazandók.

A cél nem csak új szabály létrehozása volt az 1995. évi iránymutatás és az 1997. évi közlemény¹⁰ helyett, hanem a foglalkoztatási költségek mérséklése is. Ugyanakkor fontos követelmény, hogy az RSZ. 87. cikk (1) hatálya ne sérüljön a mentesítések által. Nyilvánvaló, hogy helyi politikai érdekek hosszútávon állami támogatási eszközökkel nem szolgálhatók ki.

Hatály, fogalmak, mentesülési feltételek

A Bizottság által az utóbbi években leginkább preferált foglalkoztatási támogatások, – elsősorban a munkahelyteremtési, illetve a hátrányos helyzetű és a megváltozott munkaképességű munkavállalók munkaerő-piaci helyzetének javítását szolgáló támogatások – kikerültek az előzetes bejelentési kötelezettség hatálya alól (1. cikk a rendelet hatálya). A 2. cikk tartalmazza a rendelet alkalmazása szempontjából legjelentősebb fogalmakat, így a hátrányos helyzetű és a megváltozott munkaképességű munkavállaló definícióját, ami több ponton is eltér a képzési támogatással¹¹ összefüggésben meghatározottaktól. A számos különbség közt a legjelentősebb, hogy a képzésben részesülő személyek alkalmazottaknak minősülnek, míg akiket a munkaerőpiacra próbálnak visszairányítani és ebből a célból részesülnek képzésben, nyilván nem rendelkeznek munkahellyel. A 3. cikk szól a mentesülés feltételeiről: gyakorlatilag ezek olyan maximális értékek, amelyeknél a munkanélküli juttatások kockázati hatása (amelyeket azon munkaadók kapnak, akik valamilyen módon részt vesznek a programban) és a foglalkoztatási színvonal emelése érdekében kezdeményezett intézkedések kedvező hozadéka (a kedvezményezett részére kifizetett támogatás) várhatóan egyensúlyba kerül.

Munkahelyteremtési támogatás (4. cikk)

A munkahelyteremtési támogatások mértékét összhangba kell hozni a beruházási támogatásokhoz kapcsolódó, a regionális támogatások, valamint a kis- és középvállalkozásoknak nyújtott támogatások körében már létező munkahelyteremtési támogatásokkal. (Itt kell megjegyezni, hogy a szabályozás jelentős különbséget tesz, a gyakorta nehezen és csak mondvacsinált szempontokkal elhatárolható beruházáshoz kapcsolódó és nem kapcsolódó foglalkoztatási támogatások között.) A rendelet – hogy ösztönözze új munkahelyek létesítését – a kisvállalkozások számára lehetővé teszi, hogy az első két évben, bizonyos elmaradott területeken, így például Németország keleti részén, az új munkavállalók bérköltségeinek 50%-át az állammal fiztessék meg. A támogatás összege annak függvényében alakul, hogy a létrehozott munkahely támogatási szempontból kedvezményezett övezetben létesült-e és hogy a regionális plafon alkalmazható-e a területen.

---

¹⁰ HL C 1, 1997. 01. 03.

¹¹ HL L 10, 2001. 01. 13.

A tagállamok természetesen a kevésbé hátrányos helyzetű területeken, sőt a gazdagabb vidékeken is ösztönözni próbálják a munkahelyteremtést. Tekintve, hogy a kisebb cégek számára magasabb költséggel jár egy-egy új személy munkába állítása, mint a közepes cégeknek, indokolt hogy az előbbieket magasabb összegű támogatásra legyenek jogosultak, mint a nagyobb vállalkozások. Mivel a nagy cégeknek nem kell számolniuk speciális többletköltséggel, amennyiben támogatási szempontból kedvezményezett régió kívül esnek, nem részesülhetnek foglalkoztatási támogatásban.

Hátrányos helyzetű munkavállalók (5. cikk)

A tartósan munkanélküli személyek és más hátrányos helyzetű munkavállalók foglalkoztatásának elősegítése érdekében a tagállamok az éves bérköltségek és a kötelező szociális járulékok 50 %-áig támogathatják a vállalkozásokat.

Hátrányos helyzetű munkavállalónak minősül:

- Minden olyan személy, aki korábban még nem állt alkalmazásban, de 25. életévét betöltötte, illetve a szakképesítés megszerzéséhez szükséges tanulmányait 2 éven belül fejezte be;
- 50. életévüket betöltött munkanélküliek, illetve azon 50 év feletti személyek, akiket a munkanélkülivé válás veszélye közvetlenül fenyeget;
- olyan szakképesítéssel nem rendelkező személyek, akik már munkanélküliek, vagy munkájuknak elvesztése közvetlenül fenyeget;
- tartós munkanélküliek (az utolsó 16 hónap alatt legalább 12 hónapig munkanélküli);
- bevándorlók, vagy etnikai kisebbségek tagjai;
- gyermeküket egyedül nevelő szülők;
- kábítószerfüggők, büntetett előéletűek;
- olyan személyek, akik legalább kétéves távollétet követően tértek vissza a munkaerőpiacra (például gyermeknevelés, vagy közeli hozzátartozó ápolása után);
- nők, azon régiókban, ahol kimagaslóan magas a női munkanélküliség aránya.

A 9. cikk fenntartja a jogot a Bizottság számára, hogy munkavállalók más csoportját is hátrányos helyzetűnek minősítse – tagállami bejelentés hivatkozása alapján. Figyelmet érdemel, hogy amennyiben egy újonnan létrehozott munkahelyre hátrányos helyzetű munkavállalót vesznek fel, akkor a 4. és az 5. cikkek szerinti kedvezmények együttesen vehetők igénybe.

Megváltozott munkaképességű személyek (5. és 6. cikk)

A megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatásának előmozdítása végett az állam a bérköltségek és a szociális járulékok akár 60%-át is átvállalhatja. A 2. cikkben meghatározott „megváltozott munkaképességű személy” definíciója módosulhat a tagállamok nemzeti jogában foglaltaknak megfelelően. Emellett igényelhető még támogatás az alacsonyabb termelékenység kompenzációjaként, az épületek e célból történő átalakításához és más segédeszközök beszerzéséhez. A rendeletalkotást megelőző társadalmi vita, és egyéb konzultációk során keletkezett észrevételek hatására a Bizottság egyéb különleges intézkedéseket is bevezetett. A vélemények némelyike azt tette szóvá, hogy a megváltozott

munkaképességű és egyéb hátrányos helyzetű munkavállalók alkalmazása miatt felmerülő többletköltségek anyagi kompenzációja nem tekinthető állami támogatásnak, mivel az érintett cégek számára nem jár előnnyel. Akik ismerik a Ferring-esetet a közszolgáltatásokról, némi párhuzamot fedezhetnek fel az abban született döntés és a most vázolt szabályok közt. A rendelettel kapcsolatban leszögezhető, hogy a Bizottság egyáltalán nem kívánta sem szűkíteni, sem tágítani a Római Szerződés 87. cikk (1) bekezdésének hatályát, de ha egy intézkedés állami támogatásnak minősül és megfelel a rendeletben foglalt feltételeknek, tehát kompatibilis a közös piaccal, akkor mentesül a bejelentési kötelezettség alól.

Szükségesség és kumuláció (7. és 8. cikk)

Ezen rendelkezések célja, hogy a szabályozás valóban ösztönzőleg hasson a kívánt célokra megfelelően és utólagosan ne lehessen támogatást nyújtani. A 8. cikk a különféle foglalkoztatási támogatások halmazódásának feltételeit tartalmazza.

Nem mentesülő támogatások (9. cikk)

Vannak olyan foglalkoztatási támogatások is, mint például a munkahelymegőrző támogatások vagy a részmunkaidős foglalkoztatás támogatása, amelyek nem mentesülnek az előzetes bejelentési kötelezettség alól. Ez természetesen nem jelenti, hogy ezen támogatástípusok tiltott támogatásnak minősülnének. Egyszerűen arról van szó, hogy ezeket be kell jelenteni a Bizottságnak, hogy az elbírálja a versenyre gyakorolt hatásukat. Tipikus példa a nehéz helyzetbe került vállalkozásoknak nyújtott munkahelymegőrzési támogatás, amikor a Bizottság azt vizsgálja, hogy nem veszélyezteti-e a támogatás a cég versenytársainak piaci pozícióit.

A 9. cikk nevesít néhány olyan támogatástípust, amelynél megmarad az előzetes bejelentési kötelezettség. A szöveg és – bizonyos esetben – a hozzá fűzött magyarázat ad némi eligazítást arra vonatkozóan, hogy a Bizottság milyen szempontok szerint vizsgálja ezeket a bejelentéseket.

Záró rendelkezések (10. és 11. cikk)

Összhangban vannak a többi csoportmentességi rendelet záró rendelkezéseivel, például a tagállam köteles a csoportmentességi rendelet alapján bevezetett támogatási programokat tartalmazó éves jelentését nem csak papíron, de elektronikus formában is megküldeni a Bizottságnak. A rendelet 2006-ig hatályos, hasonlóan a strukturális alapokról szóló szabályokhoz és a korábbi csoportmentességi rendeletekhez.

Keretszabály a hajóépítő-iparban nyújtott állami támogatásokra vonatkozóan¹²

Összefoglalta: dr. Ivanics Gábor

2003. december 30-án új állami támogatási keretszabály jelent meg a hajóépítő-iparra vonatkozóan, amely hatályon kívül helyezte az 1540/98/EK tanácsi rendeletet. A kiadott keretszabály célja, hogy a hajóépítő ipar és az egyéb iparágak közti – szabályozásból fakadó – különbségeket csökkentse, miáltal a Bizottság állami támogatási pozíciója átláthatóbbá és egyszerűbbé válik.

Az általános egyszerűsítési szándék ellenére a Bizottság különböző ágazatspecifikus tényezőket vett figyelembe a szabályozás kialakítása során, ezek főleg:

- a) kapacitástöbblet, nyomott árak és különböző versenytorzulások a világ hajóépítő piacán;
- b) a hajók jelentős értéke miatt fokozottan fennáll annak a lehetősége, hogy az állami pénzügyintézetek vagy tőketársaságok versenytorzító módon lépjenek fel;
- c) az a tény, hogy a WTO (Világkereskedelmi Szervezet) tisztességtelen piaci magatartásra vonatkozó szabályait az ágazatban nem lehet alkalmazni;
- d) az OECD (Gazdasági Együttműködés és Fejlesztés Szervezete) keretein belül létező egyéb megállapodások¹³.

A fentiek alapján, az átláthatóság és egyszerűsítés igényének figyelembevételével, a keretszabály céljai a következők:

- a) a hatékonyság és versenyképesség növelése az Unió hajóépítő üzemekben, az innováció előmozdításának eszközével;
- b) ahol szükséges, a gazdaságilag életképtelen termelési kapacitások leépítése;
- c) a nemzetközi kötelezettségek betartása a fejlesztési és az exporthoz kapcsolódó támogatások terén.

Az előbbi célok alapján a keretszabály meghatározza az innovációhoz nyújtott támogatásokat, a bezárási támogatást, az exporthitel, a fejlesztés és a regionális célok támogatására vonatkozó szabályokat.

Fontos megjegyezni, hogy innovációra kizárólag a hajóépítő-iparban adható támogatás, annak egyedi jellemzői miatt. A hajóépítő ipar legfontosabb egyedi jellemzői a következők: alacsony gyártási szériák, az előállított termékek mérete, komplexitása és rendkívül magas ára, valamint az a tény, hogy a prototípusok minden esetben bekerülnek a kereskedelmi forgalomba.

A Bizottság kizárólag azokat a támogatásokat tekinti a hajóépítés, -javítás vagy -átalakítás terén összeegyeztethetőnek a közös piaccal, amelyek megfelelnek a keretszabály rendelkezéseinek. A keretszabályt a Bizottság úgy alkotta meg, hogy az ne befolyásolja a

¹² HL C 317; 2003. 12. 30.

¹³ 1998, OECD Agreement on Guidelines for Officially Supported Export Credits for Ships, amely az EU-ban is hatályos a 2001/76/EC . sz. tanácsi rendelet alapján.

hajóépítő iparra vonatkozó ideiglenes védintézkedésekről szóló 1177/2002/EK tanácsi rendelet hatályát.

A részletes szabályozás során a keretszabály az alábbi fogalmakat használja:

- a) *hajóépítés*: az Unió területén belül, önjáró, tengeri, kereskedelmi hajó építése;
- b) *hajójavítás*: az Unió területén belül, önjáró, tengeri, kereskedelmi hajók javítása és karbantartása;
- c) *hajó-átalakítás*: az Unió területén belül, 1000 BRT-nál (Bruttó Regiszter Tonna) nagyobb tömegű, önjáró, tengeri, kereskedelmi hajók átalakítása, feltéve, hogy annak eredményeként lényegi változás áll be a hajó teherszállítási képességében, vázában, meghajtó rendszerében vagy utasszállító képességében.
- d) *önjáró, tengeri, kereskedelmi hajó*:
  - személy- és/vagy teherszállításra használt 100 BRT-nál nem kisebb hajók,
  - 100 BRT-nál nem kisebb speciális felhasználású hajók (pl.: kotró vagy jégtörő hajó),
  - 365kw-nál nem kisebb vontatóhajók,
  - 100 BRT-nál nem kisebb halászhajók, figyelembe kell azonban venni az OECD és az EU halászat és akvakultúra állami támogatására vonatkozó rendelkezéseit is,
  - a fentiekben felsorolt hajók félkész vázát, ha az úszóképes és nem helyhez kötött.Nem tartoznak a keretszabály hatálya alá a kizárólag katonai célokat szolgáló hadihajók.
- e) *kapcsolódó személyek*: olyan természetes vagy jogi személy, aki
  - tulajdonosa vagy irányítója¹⁴ olyan vállalkozásnak, amely a hajóépítő, -javító vagy -átalakító ipar területén fejt ki a tevékenységét, vagy
  - olyan vállalkozás tulajdonában vagy irányítása alatt áll, amely a hajóépítő, -javító vagy -átalakító ipar területén fejt ki a tevékenységét.
- f) *támogatás*: az Európai Közösségeket létrehozó Szerződés (Római Szerződés; továbbiakban: RSz.) 87. cikk (1) bekezdése alapján állami támogatásnak minősülő támogatás.

1. A keretszabály hatálya:

A keretszabály hatálya kiterjed minden hajóépítő-üzemnek, kapcsolódó személynek, hajótulajdonosnak és harmadik félnek közvetlenül vagy közvetve hajóépítéshez, -javításhoz vagy -átalakításhoz nyújtott támogatásra.

---

¹⁴ Olyan tulajdon, amely 25% -nál nagyobb részesedést vagy irányítást biztosít hajóépítő, -javító vagy -átalakító ipar területén működő vállalkozásban.

2. A keretszabállyal egyidejűleg alkalmazandó jogszabályok:

A hajóépítő-iparban kizárólag a Római Szerződés 87. és 88. cikkével, illetve az azok alapján elfogadott jogszabályokkal – különös tekintettel az itt felsoroltakra – összeegyeztethető támogatás nyújtható.

- A Tanács 659/1999/EK rendelete *az Európai Közösségeket létrehozó szerződés 93. cikk alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról*¹⁵;
- A Bizottság 68/2001/EK rendelete *az EK-Szerződés 87. és 88. cikkének a képzés támogatásokra történő alkalmazásáról*¹⁶;
- A Bizottság 69/2001/EK rendelete *az EK-Szerződés 87. és 88. cikkének a csekély összegű (ún. de minimis) támogatásokra történő alkalmazásáról*¹⁷;
- A Bizottság 70/2001/EK rendelete *az EK-Szerződés 87. és 88. cikkének a kis- és középvállalkozásoknak nyújtott állami támogatásokra történő alkalmazásáról*¹⁸;
- A Tanács 1177/2002/EK rendelete *hajóépítő iparra vonatkozó ideiglenes védintézkedésekről*;
- Közösségi iránymutatás *a nehéz helyzetbe került vállalkozások megmentési és szerkezetátalakítási támogatásáról*¹⁹;
- Közösségi iránymutatás *a környezetvédelmi állami támogatásáról*²⁰;
- Közösségi keretszabály *a kutatás-fejlesztéshez nyújtott állami támogatásokról*²¹.

3. Speciális szabályok:

Az előbb felsorolt szabályok alkalmazásától az alábbi speciális esetekben lehet eltekinteni.

3.1. Kutatás-fejlesztési és innovációs támogatás

A hajóépítésből, -javításból vagy -átalakításból származó költségek csökkentésére nyújtott támogatás összeegyeztethető a közös piaccal, ha a támogatást *a kutatási-fejlesztési célú állami támogatásról* szóló közösségi keretszabállyal – vagy annak módosításaival vagy a helyébe lépő szabállyal – összhangban nyújtják.

Innovációs célra – már létező hajóépítő, -javító vagy -átalakító üzemnek – nyújtott támogatás összeegyeztethető a közös piaccal, ha a maximális támogatási intenzitás nem haladja meg a 20%-ot, feltéve, hogy:

- a támogatás innovatív termékhez vagy eljáráshoz *(a legfejlettebb technikai eredménynél újabb, vagy lényegesen továbbfejlesztett termék vagy eljárás)*

---

¹⁵ HL L 83, 1999. 03. 27.

¹⁶ HL L 10, 2001. 01. 13.

¹⁷ HL L 10, 2001. 01. 13.

¹⁸ HL L 10, 2001. 01. 13.

¹⁹ HL C 288, 1999. 10. 09.

²⁰ HL C 37, 2001. 02. 03.

²¹ HL C 45, 1996. 02. 17.

kapcsolódik, amely gazdasági alkalmazása technológiai vagy ipari hibához vagy kudarchoz vezethet,

- a támogatás közvetlenül és kizárólag az innovatív termék azon részéhez kapcsolódhat, amely a tervezésre, műszaki szerkesztésre vagy tesztelésre vonatkozik.

3.2. Bezárási támogatás

Hajóépítő, -javító vagy -átalakító üzem bezárásának általános költségeinek kompenzálására nyújtott támogatás csak abban az esetben egyeztethető össze a közös piaccal, ha a kapacitáscsökkenés végérvényes és visszafordíthatatlan. Az alábbi költségek számolhatóak el a bezárás általános költségeiként:

- nyugdíjkorhatár előtt nyugdíjazott vagy létszámleépítés következtében elbocsátott dolgozóknak nyújtott juttatások,
- azon személyek számára végzett tanácsadás, akiket elbocsátottak vagy elbocsátás előtt állnak, valamint a nyugdíjkorhatár előtt nyugdíjaznak, ez magában foglalja azon kifizetéseket is, amelyeket a hajógyárak eszközöltek független kisvállalkozások létrehozása – melyek fő tevékenysége nem hajóépítés, -javítás vagy - átépítés – érdekében,
- munkásoknak fizetett szakmai átképzés,
- az építőüzem épületeinek, létesítményeinek és infrastruktúrájának szerkezetátalakítási költségei, feltéve, hogy az átalakítás eredményeként más iparágban hasznosítják azt.

Azon vállalkozások esetében, amelyek teljesen kivonulnak a hajóépítő-iparból, az alábbi támogatások is összeegyeztethetőek a közös piaccal:

- a következő két támogatás közül a magasabbat veheti igénybe a vállalat, feltéve, hogy az érték meghatározást független szakértő végezte és a vállalat levonja a támogatásból azon összegeket, melyek bevételként jelentkeznek a bezárás következtében:
  - a beruházás könyvszerinti maradványértéke, vagy
  - a három évre előre vetített, üzleti nyereség jelenértéke.
- működőtőke-támogatás például kamattámogatás vagy hitelgarancia formájában, annak érdekében, hogy a megkezdett terméket a vállalkozás be tudja fejezni, feltéve, hogy a támogatás a minimális szükséges összegre korlátozódik és a termék túlnyomó részben készen van.

Azon vállalkozások kaphatnak részleges bezárási támogatást, amelyek a megelőző 10 évben nem részesültek megmentési vagy szerkezetátalakítási támogatásban. Amennyiben a 10 év még nem telt el a Bizottság csak olyan előre nem látható esemény bekövetkezése esetén engedélyezi a támogatást, amelyért a vállalkozás nem felelős.

A támogatás támogatástartalmát és intenzitását a bezárás mértéke határozza meg, figyelembe véve a régió strukturális problémáit, és más iparágra való áttérés esetén az új tevékenységnek megfelelő ágazatra vonatkozó szabályokat.

A teljes vagy visszafordíthatatlan bezárás esetében a tagállamnak garantálnia kell, hogy minimum 10 évig zárva marad az üzem.

3.3. Foglalkoztatási támogatás

Hajóépítő, -javító vagy -átalakító iparban munkahelyteremtéshez, korlátozott munkaképességű vagy hátrányos helyzetű munkavállalók alkalmazásához, vagy alkalmazásukból fakadó extra költségekhez nyújtott támogatás akkor egyeztethető össze a közös piaccal, ha a támogatás szabályai összhangban vannak a RSz. 87. és 88. cikkének a foglalkoztatási támogatásokkal kapcsolatos alkalmazásáról szóló 2204/2202/EK bizottsági rendelettel²².

3.4. Exporthitel

Államilag támogatott hitelkonstrukciók formájában a hajógyártásban hajóépítéshez vagy hajó-átalakításhoz belföldi és külföldi hajótulajdonosoknak vagy harmadik feleknek nyújtott támogatások abban az esetben egyeztethetőek össze a közös piaccal, ha eleget tesznek a hajógyártásban tevékenykedő vállalatok számára nyújtott exporthitelekről szóló OECD-megállapodásnak²³, annak módosításainak, illetve az esetlegesen helyébe lépő új szabálynak.

3.5. Fejlesztési támogatás

Hajóépítéshez és hajó-átalakításhoz, fejlődő országoknak, fejlesztési együttműködés keretében nyújtott támogatások abban az esetben egyeztethetőek össze a közös piaccal, ha eleget tesznek az OECD hajógyártásban tevékenykedő vállalatok számára nyújtott exporthitelekről szóló megállapodás, annak módosításai, illetve az esetlegesen helyébe lépő új szabály fejlesztési együttműködésre vonatkozó részeinek.

A Bizottság ellenőrzi a fejlesztési szempontokat a tervezett fejlesztési támogatásban, a támogatás szükségességét.

3.6. Regionális támogatás

Hajóépítő, -javító vagy -átalakító tevékenységet végző vállalkozásnak regionális támogatás csak abban az esetben nyújtható, ha eleget tesz az alábbi feltételeknek:

- a támogatás csak már működő hajógyár fejlesztéséhez vagy modernizációjához nyújtható azzal a céllal, hogy a meglévő létesítmények teljesítménye javuljon, a támogatás nem kapcsolódhat pénzügyi szerkezetátalakításhoz,
- a RSz. 87. cikk (3) a) pontjának – a Bizottság által jóváhagyott regionális támogatási térkép alapján – hatálya alá tartozó régiókban a támogatás maximális intenzitása nem haladhatja meg a 22,5%-ot,
- a RSz. 87. cikk (3) c) pontjának – a Bizottság által jóváhagyott regionális támogatási térkép alapján – hatálya alá tartozó régiókban a támogatás maximális intenzitása nem haladhatja meg azt a mértéket, ami a következő két eset közül az alacsonyabb:
  - 12,5%-ot, vagy
  - a regionális támogatási térkép vonatkozó támogatási maximumát.

---

²² HL L sorozat 337. szám; 2002. 12. 13.

²³ 1998, OECD Agreement on Guidelines for Officially Supported Export Credits for Ships

4. Bejelentési kötelezettség

A hajóépítő iparban bármilyen formában (egyedi támogatás, támogatási program stb.) nyújtandó támogatásokat előzetesen be kell jelenteni a Bizottságnak, kivéve, ha a nyújtani kívánt támogatás valamelyik csoportmentességi rendelet alapján mentesül a bejelentési kötelezettség alól.

5. Monitoring

A hajóépítő-iparra is vonatkozik a 659/1999/EK tanácsi rendeletben, illetve annak végrehajtási rendeletében meghatározott éves jelentési kötelezettség.

6. Támogatáshalmozódás

A keretszabályban meghatározott támogatási maximumok minden állami támogatásra vonatkoznak, függetlenül attól, hogy azt részben vagy egészben állami vagy közösségi forrásból finanszírozzák. A keretszabály által engedélyezett támogatást csak abban az esetben lehet bármilyen más RSZ. 87. cikk (1) bekezdés hatálya alá tartozó támogatással együtt nyújtani, ha az együttes támogatási maximum nem haladja meg a keretszabályban meghatározott maximumot. Abban az esetben, ha különböző célra adott támogatások elszámolható költségei azonosak, a kedvezőbbet kell figyelembe venni.

7. A keretszabály időbeli hatálya

A keretszabályt 2004. január 1-től legkésőbb 2006. december 31-ig kell alkalmazni. A Bizottság – különös tekintettel a nemzetközi szabályok változása esetén – időközben felülvizsgálhatja a keretszabályt.

A mezőgazdasági termékek termelésére, feldolgozására és kereskedelmére kis- és középvállalkozások számára nyújtott állami támogatásokra vonatkozó bizottsági rendelet

Összefoglalta: Zsarnóci Csaba

2003 decemberében az Európai Bizottság *újabb csoportmentességi rendeletet* fogadott el; az EK Szerződés 87. és 88. cikkeiben foglaltaknak a mezőgazdasági termékek termelésével, feldolgozásával és kereskedelmével foglalkozó kis- és középvállalkozásoknak nyújtott állami támogatásokra való alkalmazásáról szóló rendeletet²⁴ (továbbiakban: rendelet). A rendelet hatálya alá tartozó támogatások mentesülnek az EK Szerződés 88. cikkében foglalt előzetes bejelentési kötelezettség alól, amely a gyakorlatban azt jelenti, hogy a rendeletben foglalt feltételek teljesítése esetén a támogatást nyújtó tagállamnak nem kell a Bizottság előzetes jóváhagyását kérnie, ezzel sok időt "spórolva" meg. A tagállamnak a támogatás alapjául szolgáló jogszabály hatályba lépése előtt azonban legalább 10 nappal a rendelet által meghatározott formátumban információt kell szolgáltatni a támogatásról, annak érdekében, hogy a támogatás mentesüljön az EK Szerződés 88. cikkének (3) bekezdésében foglalt előzetes bejelentési kötelezettség alól. A támogatás alapjául szolgáló jogszabálynak kifejezetten utalnia kell a rendeletre.

A rendelet a mezőgazdasági ágazatnak nyújtott állami támogatásokra vonatkozó közösségi iránymutatás²⁵ (továbbiakban: iránymutatás) szerinti egyes engedélyezett támogatásokat mentesít a bejelentési kötelezettség alól.

A rendelet hatálya a következő termékek termeléséhez, feldolgozásához és kereskedelméhez nyújtott támogatásokra terjed ki:

1. Az EK Szerződés I. számú mellékletében felsorolt termékek a halászati termékek²⁶ kivételével;
2. Az Európai Közösség által alkalmazott Kombinált Nomenklatúra 4502, 4503 és 4504 számai szerint meghatározott termékek (parafa termékek);
3. A tej és tejtermékeket helyettesítő termékek²⁷.

A mezőgazdasági termékek reklámozásához nyújtott támogatásokra²⁸ és az I. számú mellékletben felsorolt termékek olyan feldolgozásához nyújtott támogatásokra, amelynek eredményeképpen az I. számú mellékletben fel nem sorolt termék keletkezik, a rendelet hatálya nem terjed ki.

Szintén nem tartoznak a rendelet hatálya alá a közvetlen exporthoz kapcsolódó tevékenységek támogatása, valamint a hazai piac termékeinek importtal szembeni pozitív diszkriminálásához kötött támogatások.

Továbbra is előzetes bejelentési kötelezettség alá tartoznak 12,5 millió eurót meghaladó összegű beruházásokhoz nyújtott támogatások, illetve a 6 millió eurót meghaladó összegű támogatások.

²⁴ HL L1, 2004. 01. 03.

²⁵ HL C28, 2000. 02. 01.

²⁶ A 104/2000. (EK) tanácsi rendelet (HL L17, 2000. 01. 21.) hatálya alá tartozó termékek

²⁷ Az 1898/87. (EGK) tanácsi rendelet (HL L182, 1987. 07. 03.) 3. cikkének (2) bekezdésében hivatkozott termékek

²⁸ Ezeket a támogatásokat továbbra is az EK Szerződés 1. számú mellékletében felsorolt, illetve bizonyos az 1. számú mellékletben fel nem sorolt termékek reklámozására nyújtott támogatásokra Közösségi iránymutatás (HL C252, 2001. 09. 12.) szabályozza.

A továbbiakban röviden ismertetjük a rendelet szerint az előzetes bejelentési kötelezettség alól mentesülő támogatásokat:

1. Mezőgazdasági üzemekbe történő beruházás

A beruházásnak a következő célok egyikét kell szolgálnia:

- ◆ termelési költségek csökkentése;
- ◆ a termelés fejlesztése vagy áttelepítése;
- ◆ minőségfejlesztés;
- ◆ a természeti környezet, az egészségügyi feltételek vagy állatjóléti színvonal megőrzése vagy fejlesztése;
- ◆ a gazdálkodási tevékenységek diverzifikációjának előmozdítása.

Ingatlanvásárlás, épületekbe, gépekbe, szoftverekbe történő beruházás, illetve meghatározott általános költségek támogathatók, azok 40%-áig (elmaradott területeken²⁹ 50%-áig). A fenti értékek fiatal gazdák esetén 10, a környezetvédelemhez kapcsolódó költségek esetében 25, míg az állategészségügyi és állatjóléti fejlesztéshez kapcsolódó költségek esetében 20 százalékponttal növelhetők, utóbbi két esetben akkor, ha a Közösség mindenkor előírásait túlteljesítik a fejlesztések, illetve a költségek újonnan bevezetett előírások teljesítéséhez kapcsolódnak.

Támogatás csak akkor nyújtható, ha erre az adott termék közös piaci szervezete lehetőséget nyújt. A támogatott csak gazdaságilag életképes gazdaság³⁰ lehet. Megfelelő módon ki kell mutatni azt is, hogy az érintett termék(ek) piacán megfelelő a fizetőképes kereslet. A támogatás nem korlátozódhat meghatározott mezőgazdasági termékekre, és nem eredményezheti a gazdaság méretének 20%-osnál nagyobb növekedését. Szintentartás, termelési jogok beszerzése, nem építési célú terület vásárlása, valamint állatok és növények beszerzése, valamint utóbbiak telepítése nem támogatható. Ezen jogcím alatt tilos tejet és tejtermékeket helyettesítő termékek termeléséhez és kereskedelméhez, valamint a cukorágazatban feldolgozóipari és kereskedelmi tevékenységhez támogatást nyújtani.

2. Hagyományos táj és épületek megőrzése

A felmerült költségek (beleértve a gazda saját munkaerejét is legfeljebb 10 000 euró összeghatárig) 100%-áig támogatható a termeléshez nem kapcsolódó, a gazdaság területén található, a tájhoz kapcsolódó érték (pl. régészeti vagy történelmi emlék) megőrzését szolgáló beruházás.

A felmerült költségek 60%-áig (elmaradott területeken 75%-áig) támogatható a termeléshez kapcsolódó műemlék-jellegű létesítmények (elsősorban épületek) megőrzését szolgáló beruházás, amennyiben a beruházás nem vezet kapacitásnövekedéshez. Amennyiben az épület jellegzetességeinek megtartása érdekében a beruházást hagyományos anyagok felhasználásával valósítják meg, a többletköltségek 100%-a támogatható.

---

²⁹ A 1257/1999. (EK) tanácsi rendelet (HL L160, 1999. 06. 26.) 17. cikkében meghatározott területek

³⁰ A 1257/1999. (EK) tanácsi rendelet (HL L160, 1999. 06. 26.) 5. cikkében foglaltak szerint

3. A mezőgazdasági épületek közérdekből történő áttelepítése

A költségek 100%-a támogatható, amennyiben épületek lebontásáról (szétszereléséről), majd eredeti állapotukban történő felépítéséről van szó. Ha az áttelepítés után a létesítmények modernebbé válnak, a gazdának az értéknövekmény 60%-ának (elmaradott területeken 50%-ának) megfelelő összegben hozzá kell járulnia az áttelepítés költségeihez (fiatal gazda esetében 55, illetve 45%-kal). Ha az áttelepítés kapacitásnövekedéssel is együtt jár, a gazdának a növekményhez kapcsolódó költségek 60%-ának (elmaradott területeken 50%-ának) megfelelő összegben hozzá kell járulnia az áttelepítés költségeihez (fiatal gazda esetében 55, illetve 45%-kal). A közérdek fennállását a tagállami jogszabályok alapján kell megítélni.

4. Beruházás a feldolgozási és kereskedelmi tevékenységbe

Ingatlanvásárlás, épületekbe, gépekbe, szoftverekbe történő beruházás, illetve meghatározott általános költségek támogathatók, azok 40%-áig (a Strukturális Alapokból az 1. Célkitűzés alapján támogatható területeken 50%-áig).

Támogatás csak akkor nyújtható, ha erre az adott termék közös piaci szervezete lehetőséget nyújt. A támogatott csak gazdaságilag életképes gazdaság lehet, amely a mindenkori környezetvédelmi, állategészségügyi és állatjóléti előírásoknak megfelel. Megfelelő módon ki kell mutatni azt is, hogy az érintett termék(ek) piacán megfelelő a fizetőképes kereslet. A támogatás nem korlátozódhat meghatározott mezőgazdasági termékekre. Ezen jogcím alatt tilos tejet és tejtermékeket helyettesítő termékek termeléséhez és kereskedelméhez, valamint a cukorágazatban iparban feldolgozóipari és kereskedelmi tevékenységhez támogatást nyújtani.

5. Fiatal gazdák vállalkozási tevékenységének megkezdése

A fiatal gazdák vállalkozási tevékenységük megkezdéséhez a 1257/1999. tanácsi rendelet 7. és 8. cikkeiben foglalt feltételekkel és az ott meghatározott mértékben kaphatnak támogatást. Ezen a jogcímen csak a 40 évnél fiatalabb, megfelelő képzettséggel rendelkező, a gazdaságot vezető kezdő vállalkozók kaphatnak egyszeri támogatást. A támogatás formája a tanácsi rendeletben meghatározott mértékű (40-55%, elhelyezkedéstől és a gazda korától függően) vissza nem térítendő támogatás vagy kamattámogatás lehet.

6. Az előnyudíjazás támogatása

Idősebb gazdák/mezőgazdasági dolgozók előnyudíjazásához a 1257/1999. tanácsi rendelet 10-12. cikkeiben foglaltak feltételekkel és az ott meghatározott mértékben nyújtható támogatás. Ezen a jogcímen például az 55 évnél idősebb, de a nyugdíjkorhatár alatt lévő gazdák kaphatnak támogatást, amennyiben minimum 10 évi mezőgazdasági tevékenység után végleg visszavonulnak.

7. Termelői csoportok támogatása

Ezen a jogcímen a mezőgazdaság termékek termelésével foglalkozó termelői csoportok, illetve az eredet-megjelölés vagy a minőségjelzés ellenőrzésével foglalkozó termelői csoportok vehetnek igénybe átmeneti, időben korlátozott és csökkenő mértékű támogatást bizonyos feltételek mellett. Támogatás nyújtható például irodabérletre és –felszerelésre, az irodai alkalmazottak személyi jellegű ráfordításaira. A támogatás összege a csoport

létrehozását követő 5 évben felmerült költségek 100%-áig terjedhet, mértékét évente legalább 20%-kal csökkenteni szükséges. Egy termelői csoport ezen a jogcímen legfeljebb 100 000 euró támogatást kaphat. Támogatás csak akkor nyújtható, ha arra az adott termék közös piaci szervezete lehetőséget nyújt.

8. Biztosítási díjak támogatása

A mezőgazdasági termékek elsődleges termelését végző vállalkozások által fizetett biztosítási díj támogatható. A díj 80%-a támogatható, amennyiben a biztosítás csak a természeti katasztrófák hatására fellépő kedvezőtlen éghajlati körülmények okozta károk enyhítésére terjed ki. A díj 50%-a támogatható, ha az előzőeken túlmenően az időjárás vagy növény- és állatbetegségek által okozott károkra is kiterjed a biztosítás. A természeti katasztrófák hatására fellépő kedvezőtlen éghajlati körülmények okozta károk meghatározása az adott évi termésátlag és a normál évek termésátlagának (három év átlagában számítva) összehasonlítása alapján történik. A támogatás a biztosítási szolgáltatások piacán nem eredményezhet egyenlőtlen elbírálást.

9. Mezőgazdasági területek tagosítása

A mezőgazdasági területek tagosításának jogi és adminisztratív költségeinek 100%-a támogatható, de földvásárlásra támogatás nem nyújtható.

10. Minőségi agrártermékek termelésének és kereskedelmének előmozdítására nyújtott támogatás

A minőségi mezőgazdasági termékek fejlesztése esetén az alábbi költségekhez nyújtható támogatás:

- Piackutatás, termékkonceptió és termékdesign, eredet megjelölési igazolásért vagy specifikus terméktulajdonság igazolásáért történő pályázás költségei, azok 100%-áig,
- Minőségellenőrzési (pl. ISO, HACCP, stb.), környezetirányítási, eredettanúsítási rendszerek bevezetésének költségei, azok 100%-áig,
- Az előző pontban felsorolt rendszerek működtetéséhez szükséges képzési költségek, azok 100%-áig,
- Elismert tanúsító szerv a rendszerrel kapcsolatos első auditjának költségei, azok 100%-áig,
- A kötelező ellenőrzési intézkedések költségei, azok 100%-áig (kivéve, ha a közösségi jog szerint annak költségeit a vállalkozás viseli),
- Átmenetileg és csökkenő mértékben (évente minimum 10%-kal csökkentendő a támogatás mértéke) a fent hivatkozott rendszerek működtetésének költségei a bevezetésüket követő 6 évben,
- A vonatkozó tanácsi rendelet³¹ keretében végzett ökológiai termelés ténylegesen felmerült költségei, azok 100%-áig.

Az e jogcímen egy vállalkozás részére nyújtható összes támogatás összege három év alatt nem haladhatja meg a 100 000 eurót. A fent hivatkozott rendszerek kiépítésével megbízott szolgáltatók vagy a tanúsító szervezetek szolgáltatásainak piacán az intézkedés nem eredményezhet egyenlőtlen elbírálást.

---

³¹ Council Regulation (EEC) No 2092/91 of 24 June 1991 on organic production of agricultural products and indications referring thereto on agricultural products and foodstuffs (HL L198, 1991. 07. 22.)

11. Technikai segítségnyújtás a mezőgazdasági ágazatban

Az e jogcímen egy vállalkozás részére nyújtható összes támogatás összege három év alatt nem haladhatja meg a 100 000 eurót vagy – amelyek a nagyobb összeget eredményezi – az alábbi elszámolható költségek 50%-át:

- A gazdák és mezőgazdasági dolgozók oktatásához, képzéséhez kapcsolódó bizonyos költségek.
- A gazda vagy a mezőgazdasági dolgozók betegség vagy szabadság miatti távollétében a helyettesítés költségei.
- A tanácsadási költségek, ha azok nem terjednek ki az alaptevékenységével kapcsolatos tanácsadásra (pl. adótanácsadás).
- Kiállítások, vásárok szervezésének és az azokon való részvételnek bizonyos költségei.

12. Az állattenyésztés támogatása

A törzskönyvi rendszer bevezetésének és működtetésének költségei 100%-ig támogathatók. Az állatállománynak vagy hozamának genetikai tesztelésével kapcsolatos költségek (kivéve, ha a tesztelést az állatállomány tulajdonosa maga végzi, vagy a szokásos tejminőség-vizsgálatról van szó) 70%-ig támogathatók. Állatszaporító központok létrehozásához és innovatív állattenyésztési technikák (kivéve mesterséges megtermékenyítés) bevezetéséhez a beruházási támogatások szabályaival összhangban nyújtható támogatás (40%-os intenzitással). A TSE- és a kötelező BSE-teszt költségei 100%-ig támogathatók, ez utóbbi azonban csak tesztenként 40 euróig.

A tanácsi rendelet által szabályozott egyes támogatások

A rendelet 16. cikke felsorolja azokat a tanácsi rendeleteket, amelyek szabályaival összhangban szintén nyújtható állami támogatás (pl. a tej és tejtermékek közös piaci szervezetéről szóló tanácsi rendelet hatálya alatt).

A rendeletben százalékban meghatározott támogatási intenzitási maximumok több, különböző állami forrásból (pl. központi költségvetési, önkormányzati, közösségi) nyújtott támogatás esetében sem haladhatók meg.

A rendelet 2006. december 31-ig hatályos. A rendelet hatálya alá nem tartozó támogatások esetén továbbra is az iránymutatásban foglaltak alapján ítéli meg a Bizottság a közösségi szabályokkal való összeegyeztethetőséget.

UK High Technology Fund

N 705/99. számú eset

Fordította: dr. Staviczky Péter

Bevezetés

A brit hatóságok bejelentése és további információszolgáltatása alapján a Bizottság megvizsgálta a UK High Technology Fund támogatási programot.

A UK High Technology Fund (továbbiakban: az Alap) kockázati tőkeprogram, amelynek célja, hogy elősegítse az intézményi befektetők *csúcstechnológiai kockázati tőkealapokba* (CSKT) történő befektetéseit. A brit hatóságok szerint az intézményi befektetők tartózkodnak a korai szakaszban lévő csúcstechnológiai kockázati tőkealapokba történő befektetéstől, ezen a területen piaci hiányosság észlelhető. Például jelenleg nincs olyan nyugdíjalap, amely közvetlenül ilyen típusú kockázati tőkealapba fektetett volna be.

A brit hatóságok szerint ennek a vonakodásnak történeti okai vannak. A korai CSKT-eket olyan menedzserek irányították, akiknek kevés információjuk volt (vagy nem is rendelkeztek elegendő ismerettel) erről a specializált ágazatról, ennek következtében az alapok eredményei igen eltérőek voltak. A CSKT-eket ma már specializált vállalatok irányítják, és a hatósági előrejelzések 15%-os éves megtérülést jósolnak. Ez nagyon kedvező más tőkealapok jövedelmezőségéhez képest. Azonban a magánbefektetők befektetéseiket továbbra is a korábbi adatokra és nem az előrejelzésekre alapozzák. Ez magyarázza a CSKT-ben tapasztalható alacsony jelenlétet.

Annak érdekében, hogy az intézményi befektetők CSKT-khez kapcsolódó viselkedését megváltoztassák, a brit hatóságok létrehozták a UK High Technology Fund támogatási programot, amelyen belül a kormányzat felállított egy alapot, amely jótállást vállalt az alapban részvevő magánbefektetők jövedelméért.

A brit hatóságok tanácsadókat alkalmaztak, hogy felmérjék a kockázati tőke csúcstechnológiai ágazatban betöltött szerepét, és megoldásokat dolgozzanak ki a problémára. Ennek eredményeképpen pályázatot írtak ki az Alap működtetésére.

A program leírása

Az Alap a tervek szerint az „alapok alapja” lesz. Vagyis miután tőkéje összegyűlt, azt csak már meglévő CSKT-kbe fekteti be, amelyek cserébe csúcstechnológiai cégekbe fektetnek be. Az Alap kb. tíz, gyakorlattal rendelkező menedzsment-csoport által működtetett alapba fektet majd be. Nagy-Britannia vállalta, hogy az Alap kizárólag olyan alapokba fog befektetni, amelyek elsődlegesen brit, korai szakaszban lévő, csúcstechnológiai befektetésekkel foglalkoznak. Az Alap csak kisebbségi tulajdonrészt szerezhet a többi alapban, és ennek feltételei egyezők lesznek az érintett CSKT-ben tulajdonos magánbefektetők által vállalt feltételekkel.

Annak érdekében, hogy bátorítsa a részvételt az alapok alapjában, a brit Kereskedelmi és Ipari Minisztérium (Department of Trade and Industry, DTI) 20 millió angol font részesedéssel fontos szerepet kíván betölteni az Alap finanszírozásában. Az Alap legkisebb tőkéje 40 millió font, maximális tőkéje 150 millió font (várható nagysága 100 millió font). A DTI részesedése így 13,33% és 50% között lesz. Az Alap tőkéjének fennmaradó hányadát kereskedelmi

befektetők (bankok, nyugdíjalapok stb.) biztosítják. Maximális tőkeösszegéig az Alap nyitva áll minden befektető előtt.

A támogatási program két ösztönző elemet, „biztonsági hálót” és „gyorsított lehívási kedvezményt” tartalmaz:

- A DTI által nyújtott „biztonsági háló” alapján, amennyiben a magánbefektetők éves bevétele 10%-nál alacsonyabb, a DTI részesedéséből a magánbefektetők nyereségét 10%-ra egészíti ki. A „biztonsági háló” fedezete a DTI befektetése és bevétele.
- A „gyorsított lehívás” alapján a magánbefektetők befektetéseinek lehívására (az Alapból történő kifizetésre) mindaddig nem kerül sor, amíg a DTI befektetésének lehívása (az Alap rendelkezésére álló pénzeszközök kifizetése) meg nem történt. A kifizetések ilyen megkülönböztetése azt jelenti, hogy a magánbefektetők nyeresége nagyobb lesz, mint a DTI-é.

A kedvezmény alapján a magánbefektetők minden esetben előnyt élveznek. Bár minden kockázati tőkealap esetében jellemző az Alap indítását követő négy éven belüli lehívás (ennél hosszabb késedelem elfogadhatatlan a befektetők számára), a brit hatóságok szóban jelezték, hogy ez a kedvezmény a magánbefektetőknek évenként további nettó 2% éves nyereséget jelent.

Az Alapot egy nyílt eljárásban kiválasztott, független menedzser fogja irányítani. Az Alap kezelője érdekelt a legjobb eredmény elérésében, mivel a magánbefektetőknek biztosított évi 10%-os nyereség feletti bevétel 10%-át megkapja. A fennmaradó 90% egyenlő arányban kerül elosztásra a befektetők között. Ezért az Alap kezelője érdekelt a profit-maximalizálásban, ami biztosítja, hogy a „biztonsági háló” ne kerüljön alkalmazásra.

A brit hatóságok szerint a támogatási program következtében minimális a verseny torzulása, mivel az Alap minden lehetséges magánbefektető számára nyitott és döntései során saját maga is magánbefektetőként fog viselkedni. Az Alap élettartama 12 év, ez a tulajdonosok többségének szavazatával 15 évre hosszabbítható.

A Bizottság véleménye

Összeegyeztethetőség a Római Szerződés 87. cikk (1) bekezdésével és az EGT Megállapodás 62. cikk (1) bekezdésével

A program bejelentésével, a brit hatóságok eleget tettek a Római Szerződés 88. cikk (3) bekezdésében és az EGT Megállapodás 62. cikk (3) bekezdésében megfogalmazott kötelezettségnek.

A DTI Alapban szerzett részesedése állami forrásból származik. A programban résztvevő befektetők egyértelműen támogatásban részesülnek: a DTI átvállalja a magánbefektetők kockázatának jelentős részét, és támogatást nyújt a „gyorsított lehívási” rendelkezésekkel. Jelenleg nem állapíthatók meg a tisztán kereskedelmi befektetésekre vonatkozó feltételek, ezért nem állítható, hogy a DTI magánbefektetőként tevékenykedik.

A bejelentett támogatási program – kockázataik csökkentésével és bevételeik növelésével, vagyis versenytársaikhoz képest kedvezőbb helyzet biztosításával – kedvezményt nyújt az Alapban résztvevő magánbefektetőknek. Továbbá az Alap növelni fogja a brit CSKT-kbe történő befektetések vonzerejét. A program ezért érinti a kereskedelmet, és torzítja a versenyt, illetve annak torzításával fenyeget. A bejelentett támogatási program ezért a Római Szerződés 87. cikk (1) bekezdésének hatálya alá tartozik.

A támogatás kedvezményezettje

Az intézkedés közvetlen kedvezményezettjei az Alap befektetői. A támogatás célja, hogy ösztönözze a befektetők CSKT-kben eszközölt befektetéseit, és így a csúcstechnológiai cégek a CSKT-ken keresztül tőkéhez jussanak. Ezen körülmények alapján a Bizottságnak a közvetlen kedvezményezettek körén túl kell tekintenie, és meg kell vizsgálnia, hogy a gazdasági szereplők ezen további csoportjai részesülnek-e a Római Szerződés 87. cikk (1) bekezdése szerinti állami támogatásban.

A CSKT-k tőkét kapnak az Alaptól, amelyben a DTI részesedése nem haladhatja meg az 50%-ot. Ezt az összeget az alapkezelő fekteti be, akinek jelentős érdeke fűződik az Alap nyereségének maximalizálásához. Az Alap bármely CSKT-ben kizárólag kisebbségi részesedést szerezhet, és az Alap minden befektetése a CSKT-be befektető más befektetésekkel *pari passu*³² viszonyban van.

Az 1984. évi kormányzati tőkebefektetésekről szóló bizottsági közlemény³³ megállapította a Bizottság álláspontját az állami szervek magánvállalatokban történő részvételét illetően. Az alapelv – amelyet az Európai Közösségek Bírósága is fenntartott – szerint nincs szó állami támogatásról, amennyiben a tőkét olyan feltételek mellett nyújtják, amelyeket egy normális piacgazdasági körülmények között tevékenykedő piaci magánbefektető is elfogadna (a piaci magánbefektető elve).

Az Alap által CSKT-kben végrehajtott befektetésekre a többi befektetővel azonos feltételek mellett kerül sor. Ezért megállapítható, hogy az Alap befektetéseit eleget tesznek a piaci magánbefektető elvének. Továbbá a CSKT-k egyedi befektetéseit saját alapkezelőik által szintén kereskedelmi alapon kerülnek végrehajtásra, ez is megfelel az elvnek.

Ezért, bár a rendelkezés érinti a CSKT-k egyre növekvő tőkéjét, és azokat a csúcstechnológiai vállalkozásokat, amelyekben a CSKT-k részt szereznek, megállapítható, hogy a rendelkezés alapján egyikük sem részesül állami támogatásban. A rendelkezés gazdasági szereplőkre gyakorolt hatásait azonban az elbírálás egészének és az Alap rész-befektetőinek nyújtott támogatás szempontjából egységesen kell figyelembe venni.

Összeegyeztethetőség a közös piaccal

A Bizottság a rendelkezést a Római Szerződés 87. cikk (3) c) pontjában található, az általános támogatásnyújtási tilalom alóli mentességek alapján bírálta el, amely engedélyezi a meghatározott gazdasági ágazatok vagy gazdasági területek fejlődésének előmozdítására nyújtott támogatásokat, amennyiben azok nem befolyásolják a kereskedelmi feltételeket oly mértékben, hogy az a közös érdekekkel ellentétes volna.

A Bizottság engedélyezi a kis- és középvállalkozások (KKV-k) fejlődéséhez nyújtott támogatásokat. Ennek egyik fő oka, ahogy azt a KKV-k támogatásáról szóló iránymutatás³⁴ is tartalmazza: „a KKV-k több olyan hátrányban szenvednek, amely fejlődésüket hátráltathatja. Ezen hátrányok közül az egyik legfontosabb, hogy nehezen juthatnak tőkéhez és hitelhez,

---

³² Vagyis az állami forrást ugyanolyan feltételek mellett bocsátják rendelkezésre, mint a magánbefektetők forrásait.

³³ Bulletin EC 9-1984

³⁴ HL C 213, 23. 07. 1996. (Ez a jogszabály azóta már hatályon kívül helyezésre került, jelenleg a KKV-k támogatásáról szóló 70/2001/EK bizottsági rendelet (HL L 13.01.2001.) szabályai az irányadóak.)

amelynek fő okai az információhiány, a pénzügyi piacok kockázati jellege, és a KKV-k által felajánlható garanciák korlátozott mértéke.”

A rendelkezés szándékolt célja, hogy kockázati tőkével lássa el a korai stádiumukban lévő csúcstechnológiai cégeket. Ez a cél megfelel a Római Szerződés 87. cikk (3) c) pontjában foglalt feltételnek. Azonban az állami támogatásnak minősülő rendelkezések elbírálása során a Bizottságnak a versenytorzítással szemben mérlegelnie kell a cél ésszerűségét is. A rendelkezés kereskedelemre gyakorolt hatását három szinten kell vizsgálni.

Egyrészt, a rendelkezés előnyt jelent az Alapban résztvevő magánbefektetőknek. Azonban az Alap következő jellemzői, együttesen figyelembe véve, csökkentik a verseny torzításának lehetőségét:

- Nagy-Britannia elemzést készített a kockázati tőkepiacról és arról, hogy a befektetők miért nem keresték az ilyen típusú befektetéseket, amelyben piaci hiányosságot azonosítottak.
- Az Alap célja
- A feltételek, amely alapján az állam és a többi befektető befektet az Alapba és az alapkezelő nyílt pályázati felhíváson alapuló kiválasztása.

A lehetőség, hogy az Alapba a tőkehatárokon belül, a befektetési szektor bármely résztvevője (brit és nemzetközi egyaránt) befektethet, az ajánlat ilyen széles terjesztése *de facto* korlátozza az esetleges versenytorzítást.

Az is megállapítható, hogy a rendelkezés mérete a közösségi tőkepiacokhoz képest nagyon korlátozott.

A rendelkezés hatással van az egyes CSKT-kre és azokra a vállalatokra is, amelyekbe ezek befektetnek. Ez torzítást jelent, ahhoz a helyzethez képest, amely e rendelkezés nélkül fennállna. Azonban a befektetési döntéseket független, érdekelt menedzserek hozzák. Ezen befektetések feltételei azonosak azokkal, amelyeket egy piaci magánbefektető tett volna. A Bizottság álláspontja szerint a torzító hatás ezért igen korlátozott, és nem ellentétes a közösségi érdekekkel, tekintettel a rendelkezés által támogatott egyes gazdasági tevékenységekre.

Következtetés

A Bizottság a fentiek alapján úgy döntött, hogy nem emel kifogást a bejelentett rendelkezés Római Szerződés 87. cikk (1) bekezdése szerinti összeegyeztethetősége ellen.

A dán, finn és svéd vállalkozásoknak nyújtott környezetvédelmi adókedvezmények megítélése az Adria-Wien Pipeline GmbH eset alapján³⁵

Írta: Madeleine Infeldt, Verseny Főizgatóság

Fordította: dr. Staviczky Péter

Az energiafogyasztás – és ezzel a légkörbe kerülő üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának – csökkentése érdekében több tagállam is a környezetvédelmi adó bevezetése mellett döntött. Bár ezen adóintézkedés bevezetése mögött környezetvédelmi indokok húzódnak, a legtöbb tagállam szükségesnek tartja adókedvezmények biztosítását a legnagyobb energiafogyasztók – különösen a feldolgozóipar – számára, akiknek egyébként ez az adó nagyon megterhelő lenne. Az adóintézkedések meghozatalakor meg kell találni az egyensúlyt a környezetvédelmi célok elérése és az energia-intenzív ipari vállalkozások nemzetközi versenyképességének megőrzése között.

Dániában, Finnországban és Svédországban az energiaadó alóli kedvezmény nyújtása kétszintű rendszerben valósul meg. Létezik egy általános adócsökkentés, amelyet a vállalkozások igen nagy része igénybe tud venni, és léteznek nagyobb mértékű adókedvezmények külön azon vállalkozások számára, amelyek energiafelhasználása meghalad egy bizonyos mértéket. A Bizottság vizsgálata során Finnország és Svédország tekintetében csak ez utóbbi, „egyes vállalkozásoknak kedvezményt nyújtó” intézkedéseket vizsgálta.

2001. november 8-án az Európai Bíróság a C-143/99. Adria-Wien Pipeline GmbH esetben³⁶ az osztrák energiaadó-kedvezményről döntött. Ausztriában kizárólag a főtevékenységként termék-előállítással foglalkozó vállalkozások vehették igénybe a környezetvédelmi adókedvezményt. Az Osztrák Alkotmánybíróság kérdést intézett az Európai Bírósághoz annak eldöntése érdekében, hogy a kedvezményezettnek körének ilyen típusú korlátozása megvalósítja-e a Római Szerződés 87. cikk (1) bekezdése szerinti szelektivitást. Az Alkotmánybíróság második kérdése az volt, hogy minősülhet-e a szelektivitás alapján az adókedvezmény állami támogatásnak, függetlenül attól, hogy – tevékenységi körre való tekintet nélkül – minden vállalkozásra vonatkozik.

A Bíróság döntése alapján az energiadó-kedvezményre feljogosító nemzeti jogszabályok állami támogatásnak minősülnek, amennyiben ezek alapján a kedvezményt kizárólag termék-előállítást végző cégek vehetik igénybe. Így az osztrák adókedvezmény összeegyeztethetetlen a közös piaccal. A Bíróság azt is megállapította, hogy bár előnyt jelent a kedvezményezettnek, nem minősül állami támogatásnak a minden vállalkozás számára nyitva álló kedvezmény³⁷. Ezen bírósági döntés alapján a Bizottság áttekintette a vonatkozó hatályos dán³⁸, finn³⁹ és svéd⁴⁰ intézkedéseket.

³⁵ Megjelent: Competition Newsletter 2003/1.

³⁶ European Court Reports [2001] I-08365. Az eset rövid összefoglalója megtalálható a *TVI Információs Füzet 7. számában*.

³⁷ Az állami támogatások közvetlen üzleti adózásra történő alkalmazásáról szóló bizottsági közlemény (HL C 384, 1998.12.10.) 23. pontja alapján engedélyezhető az adóintézkedés, amennyiben általános intézkedésnek minősül, vagy a rendszer természetéből származik (general scheme or nature of the system).

³⁸ N 841/A/2000. számú eset, HL C 238, 2002.10.3. 13. o.

³⁹ NN 75/2002. számú eset, HL C 309, 2002.12. 12. 7. o.

⁴⁰ NN 3/A/2001. számú eset HL C 104, 2003.04.30. 9.o..

Dánia

A dán 10%-os CO₂ adókedvezmény előzetes bejelentését követően a Bizottság az adókedvezményt általános intézkedésnek minősítette. A vizsgálat során a Bizottság megállapította, hogy nem egyes vállalkozások számára biztosít előnyt, mivel minden ÁFA-alany számára igénybe vehető. A Bizottság a bírósági döntést követően újból megvizsgálta az intézkedést, és ismét általános intézkedésnek minősítette azt. A kedvezményezettnek körét meghatározó ÁFA-kör széles, nem zár ki egyes ágazathoz (pl.: szolgáltatások) kapcsolódó vállalkozásokat. A dán hatóságok célja ezen kedvezményezett kör meghatározásával az volt, hogy megkülönböztesse azon fogyasztókat, akik fűtéshez és vízmelegítéshez használnak energiát (vagyis „háztartási jellegű” fogyasztók) és azokat a fogyasztókat, akik egyéb célra is használnak energiát. E cél elérése érdekében a kedvezményezett köréből ki vannak zárva az ÁFA-alanyok közül egyes háztartási jellegű fogyasztók is. Így bizonyos szolgáltatások kiesnek az adókedvezményt igénybe vevők köréből, azonban ez a kivétel a „rendszer természetéből” fakad és e miatt az intézkedés nem válik megkülönböztető jellegűvé.

Finnország

Finnországban az elektromos energia fogyasztásához két különböző kedvezmény kapcsolódik. Az ipari fogyasztók az energiaadó tekintetében a többi áramfogyasztónál alacsonyabb százalékos fizetnek. Ez a megkülönböztetés 1997-ben került bevezetésre, azonban a finn hatóságok nem jelentették be a Bizottságnak. A bírósági döntést követően a Bizottság saját kezdeményezését követően megvizsgálta az intézkedést, és 2002. augusztus 2-i döntésében szelektívnek (és egyúttal állami támogatásnak) minősítette, mivel kizárólag ipari és üvegházhatást okozó vállalkozásokra terjedt ki.

A környezetvédelmi célú állami támogatásokra vonatkozó hatályos közösségi iránymutatás⁴¹ alapján a környezetvédelmi állami támogatásokat a támogatás nyújtásakor hatályos szabályok alapján kell elbírálni. Ezért ebben az esetben a támogatást az 1997. április 1-től 2001. február 2-ig tartó időszakra nézve az 1994. évi környezetvédelmi célú állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatás⁴² alapján kellett megítélni. A Bizottság a támogatást a közös piaccal összeegyeztethetőnek minősítette, mivel a támogatás nyújtásához kapcsolódó körülmények megfeleltek a Bizottság akkori joggyakorlatának. Az ipari vállalatoknak 2001. február 3-tól nyújtott támogatások tekintetében a hatályos környezetvédelmi iránymutatás adókedvezmény vagy -mentesség formájában nyújtott működési támogatásra vonatkozó szabályait alkalmazta. A Bizottság az adókedvezményt egyértelműen összeegyeztethetőnek minősítette, mivel az elektromos energiafogyasztáshoz kapcsolódó adóval egy időben került bevezetésre, és a vállalkozások továbbra is befizetik az adó jelentős részét. Az ipari és üvegházhatást okozó gázokat kibocsátó vállalatokra vonatkozó adókedvezmény nyújtását a Bizottság tíz évre engedélyezte.

Svédország

Svédországban a fűtési céllal felhasznált üzemanyaghoz kapcsolódó CO₂ adókedvezmény bevezetésére 1993-ban került sor. A Bizottság az intézkedést szelektívnek minősítette, mert a szolgáltatási ágazatban tevékenykedő vállalkozások az adókedvezményt nem vehették igénybe. Azonban az adókedvezmény bevezetésére Svédország Európai Gazdasági Térséghez és Európai Unióhoz történő csatlakozása előtt került sor. Az adókedvezmény mértéke nem emelkedett 2001. január 1-ig. Ezért ezen időpontig létező támogatásnak minősült.

---

⁴¹ HL C 37, 2001.02.03. 3. o.

⁴² HL C 72, 1994.03.10. 3. o.

A támogatást az 1993-tól 2001. január 2-ig tartó időszak tekintetében az 1994. évi iránymutatás alapján kellett elbírálni, és a finn esethez hasonló okok miatt a Bizottság azt a közös piaccal összeegyeztethetőnek minősítette. A 2001. február 3-tól tartó tíz éves időszakra vonatkozó elbírálás a hatályos környezetvédelmi iránymutatás alapján történt. Ennek 52. pontja alapján, amennyiben egy létező támogatás mértéke jelentősen növekszik, valamint az érintett tagállam bizonyos vállalatok tekintetében mentességet akar elérni, az 51. pont 1. alpontja szerinti új adókra vonatkozó szabályokat kell *per analogiam* alkalmazni. Ebben az esetben a termék-előállítással foglalkozó vállalkozások adókedvezménye 2001 és 2002. január 1-jén jelentősen növekedett. A Bizottság megállapította, hogy a néhány cégre vonatkozó adókedvezmény feltételei fennállnak. A vállalkozásoknak legalább az adó 25%-át be kellett fizetniük (az egyéb igénybe vehető adókedvezményeket figyelembe nem véve). Ezért a Bizottság az intézkedés alapján nyújtott támogatásokat 10 éves időszakra engedélyezte, azzal a feltétellel, hogy a CO₂ adókedvezmény mértéke a jövőben sem fogja meghaladni a 75%-ot.

Elég nagy, ahhoz hogy elbukjon?⁴³

*Írta: Andreas Bartosch
Fordította: dr. Staviczky Péter*

Holzmann, Bull, Air France, Crédit Lyonnais, Bankgesellschaft Berlin, és főleg Alstom: ez csak néhány név, ami azonnal eszünkbe jut, ha a nehéz helyzetbe került vállalatok támogatása kerül szóba. Ezen esetek kapcsán támad az a benyomás, hogy az Európai Unió tagállamai a nagy és nehéz helyzetben lévő vállalatok életét az adófizetők pénzéből akarják meghosszabbítani. Tendencia, hogy a nehéz helyzetbe került nagyvállalatok gyakran magukra vonják az irgalmas szamaritánus szerepét szívesen játszó politikusok figyelmét, akik meg akarják menteni a kenyérkeresők munkahelyét és a gazdaságot a recessziótól. Ezen vállalatoknak nyújtott támogatások egy része sikeres lehet, lehetővé téve, hogy a kedvezményezett egy bizonyos idő után ismét nyereségesse váljon. Azonban sok más esetben a vállalat létét csak egy-két évvel hosszabbítja meg, elpazarolva az adófizetők pénzét. Még azokban az esetekben is, amikor a folyósított megmentési és szerkezetátalakítási támogatások lehetővé tették, hogy a vállalat ismét nyereséges tevékenységet folytasson, és a piacon maradhasson, a kritikusok folyamatosan vitatták, hogy ez a kezelési metódus fair lenne. Mialatt egyes cégek – különösen a kis- és középvállalkozások – a politikai befolyás és támogatás hiányában nem juthatnak megmentési és szerkezetátalakítási támogatáshoz, a nagyvállalatokat elhalmozzák velük. Ennek következtében ez utóbbiak mesterségesen kerülnek vissza a versenybe, míg az előbbieknél küzdeniük kell azért, hogy egyáltalán versenyben maradjanak. Más szóval a „gyengélkedő” nagyvállalatoknak nyújtott támogatásokat gyakran nem tekintik fairnek azokkal szemben, akik sikeresen küzdöttek a szabad verseny piacán.

Monti biztos úr nemrégiben bejelentette a hatályban lévő nehéz pénzügyi helyzetben lévő vállalkozásoknak nyújtható megmentési és szerkezetátalakítási támogatásokról szóló iránymutatás alapvető megreformálására irányuló terveket. A 2004. október elején hatályát veszítő iránymutatás – Monti úr szerint – több területen is hibás. A jövőben különösen a nagyvállalatoknak kell saját forrásaikat és erősségeiket tekintve hatékonyabbnak lenniük, ha gazdasági nehézségekkel néznek szembe. A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy az új iránymutatás arra fogja ösztönözni az egész Közösség területén működő, támogatásban részesülő nagyvállalatokat, hogy szerkezetátalakításukhoz jelentős mértékben használják fel saját forrásaikat, amelyekre eszközeik értékesítésével tesznek szert. Az „egyszer és mindenkorra” elv hatályos iránymutatásban található megfogalmazása szerint hosszú távú szerkezetátalakításhoz tízévente csak egyszer nyújtható támogatás. Azonban ilyen típusú megkötés nem létezik a megmentési támogatásokra nézve, amelyeket továbbra is lehet nyújtani ez alatt a – megmentési vagy szerkezetátalakítási támogatás folyósításával kezdődő – tíz éves időszak alatt. Monti biztos úr ezért ajánlotta, hogy az egységes tíz éves határidőt minden fajta megmentési és szerkezetátalakítási támogatás esetében figyelembe kelljen venni.

E reform mögött található filozófia a verseny ügyekért felelős biztos – idén több alkalommal is hangoztatott – nézetével összhangban áll, amely az állami támogatási kontrollt a valóban közösségi szintű esetekre akarja koncentrálni. Az uszodákat, vidámparkokat

---

⁴³ European State Aid Law Quaterly, 2003/4.

különböző módon működtető helyi önkormányzatok perelése, vagy a relatív szerény támogatási összegeket visszafizetni nem tudó kis- és középvállalkozások piacról történő azonnali kilépésének követelése helyett a biztos megígérte, hogy főleg azokkal az állami támogatási kérdésekkel fognak foglalkozni, ahol az állami támogatás valóban károsnak tekintendő, leginkább az adófizetők pénzéből mesterségesen életben tartott vállalatokkal szemben önerőből a versenyben résztvevő vállalatok szempontjából. Továbbá megígérte, hogy az új megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás a nehéz helyzetbe került kis- és középvállalkozások tekintetében kedvezőbb szemléletet fog tartalmazni. Amennyiben ez az új filozófia tényleg megvalósul, akkor a korábban uralkodó meggyőződés (egyes vállalatok egyszerűen túl nagyok ahhoz, hogy elbukjanak) hamarosan abba az egész más irányba változhat, hogy egyesek elég épp nagyok ahhoz, hogy elbukjanak.

Megmentési támogatás feltételes engedélyezése⁴⁴

*Írta: Bernadette Willemot, Verseny Főizgatóság
Fordította: dr. Staviczky Péter*

A Bizottság 2002. november 13-i döntésében a francia Bull vállalatnak költségvetési előleg formájában 2001 és 2002 folyamán nyújtott 450 millió euró összegű megmentési támogatást összegegyeztethetőnek minősítette⁴⁵ az állami támogatásokra vonatkozó közösségi szabályokkal, különösen a nehéz pénzügyi helyzetben lévő vállalkozásoknak nyújtott megmentési és szerkezetátalakítási támogatásokról szóló közösségi iránymutatással⁴⁶ (a továbbiakban: Iránymutatás). A Bizottság a megmentési támogatás engedélyezését a támogatás legkésőbb 2003. június 17-ig történő visszafizetésének feltételéhez kötötte. Ezen feltétel figyelmen kívül hagyása feljogosítja a Bizottságot, hogy az esetet közvetlenül a Bíróság elé tárja a Római Szerződés 88. cikk (2) bekezdése alapján. Az eset érdekessége, hogy rámutat az „egyszer és mindenkorra feltétel”⁴⁷ alkalmazásának nehézségeire.

2001-től 2002 júniusáig a francia állam – mint a cég egyik részvényese – a fizetésképtelenség bejelentésének elkerülése érdekében a Bull vállalatnak 450 millió euró megmentési támogatást adott. A visszafizetendő költségvetési előleg formájában nyújtott támogatást nem jelentették be a Bizottságnak.

A Bull professzionális informatikai szervereket gyárt, és informatikai szolgáltatásokat nyújt. A Bull minden kétséget kizáróan ismeri a Bizottság tevékenységét és a vonatkozó szabályokat, mivel a múltban több állami támogatást is kapott. Ezek közül a legutolsó egy 1311 millió eurós szerkezetátalakítási támogatás volt 1993-94-ben. Ezt a támogatást a Bizottság a Bull szerkezetátalakításához kötötteen jóváhagyta⁴⁸. 1999 óta a Bull helyzete romlott, kénytelen volt aktívait értékesíteni, és egy fejlesztési-átstrukturálási terv alapján egyes munkavállalóit elbocsátani.

2002. április 9-én a Bizottság – a Bullnak folyósított költségvetési előleg Iránymutatással való összegegyeztetősége terén felmerült kétségei miatt – megindította a Római Szerződés 88. cikk (2) bekezdése szerinti formális vizsgálati eljárást. A Bizottság kételyei leginkább arra vonatkoztak, hogy a megmentési támogatás a vállalat által végrehajtott hosszú távú szerkezetátalakítási program részét képezi, ezért a megmentési támogatás valójában kivételes jellegű. A Bizottság attól tartott, hogy a támogatás esetleg a szerkezetátalakítás finanszírozására szolgál. Márpedig a Bull 1993-94 során már részesült egyszer szerkezetátalakítási támogatásban, és az „egyszer és mindenkorra” feltétel alapján új, ilyen típusú támogatás nem engedélyezhető. A francia hatóságok bebizonyították, hogy a szerkezetátalakítás finanszírozása az aktívák értékesítéséből történik, és a költségvetési előleg kizárólag a Bull pénzügyi hiányának fedezésére szolgál. Franciaország a bizonyítás érdekében követhető számításait és a részletes szerkezetátalakítási tervet átadta a Bizottságnak. Ezekből az is nyilvánvalóvá vált, hogy a támogatást stabil gazdasági helyzetben lévő vállalkozás

⁴⁴ Megjelent: Competition Policy Newsletter 2003/1.

⁴⁵ C 29/2002. számú eset.

⁴⁶ HL C 288, 1999. 10. 09.

⁴⁷ Az „egyszer és mindenkorra” feltételt a nehéz pénzügyi helyzetben lévő vállalatoknak nyújtott megmentési és szerkezetátalakítási támogatásokról szóló közösségi iránymutatás 3.2.3 pontja tartalmazza. Eszerint új szerkezetátalakítási támogatás nem engedélyezhető az előző szerkezetátalakítás végétől számított tíz évig. Amennyiben a tíz éves időtartam még nem telt le, szerkezetátalakítási támogatás csak kivételes és előre nem látható körülmények esetén nyújtható. Előre nem látható az a külső körülmény, amelynek bekövetkezése a szerkezetátalakítási program létrehozásakor – a kedvezményezett által készített részletes piaci felmérés alapján – nem volt várható.

⁴⁸ A Bizottság 94/1073/EK 1994. október 12-i határozata, HL L 386, 1994. 12. 31. 1. o.

esetében használatos piaci kamat mellett nyújtották, továbbá az is, hogy a megmentési támogatás súlyos szociális problémák kezelésére, enyhítésére szolgál.

A Bizottság így már képes volt annak megítélésére, hogy a fenti tények alapján a költségvetési előleg teljesíti a megmentési támogatásnak az említett Iránymutatásban előírt összes feltételét. Emellett az engedélyt annak a költségvetési előleg utolsó részletének nyújtását követő tizenkettedik hónap végéig – 2003. június 17-ig – kamatokkal történő visszafizetéséhez kötötte, annak érdekében, hogy az Iránymutatásban előírt visszafizetési kötelezettség teljesüljön. A Bizottság azt is vizsgálta, hogy a támogatás a kedvezményezett hat hónapos működésének finanszírozására szolgáljon, és ne legyen forrása új beruházásoknak.

A Bizottság döntésében emlékeztette Franciaországot, hogy – kivételes körülményeket kivéve – az „egyszer és mindenkorra feltétel” betartása érdekében a Bull semmilyen megmentési támogatásban nem részesülhet. Továbbá kihangsúlyozta azt a tényt is, hogy ugyanezen okból 2004. december 31-e előtt a Bull nem részesülhet semmilyen szerkezetátalakítási támogatásban sem.

Az eset elbírálása során, mivel szerkezetátalakítási támogatás nyújtására nem került sor, a Bizottság kizárólag a megmentési támogatás Iránymutatásban meghatározott feltételeit vizsgálta.

A Khala porcelángyárnak és a Khala/Thüringen porcelángyárnak nyújtott állami támogatás visszafizettetése⁴⁹

Írta: Eva Valle, Verseny Főigazgatóság

Fordította: dr. Ivanics Gábor

2002. október 30-án az Európai Bizottság 15,7 millió eurós tiltott támogatás megállapításával lezárta a kelet-német Khala porcelángyárnak nyújtott támogatás kapcsán indított, három évig tartó vizsgálatot.

A Bizottság döntése két különböző társaságot érint. Az 1991-ben privatizált és 1993-ban jelentős veszteségek után csődöt jelentő, thüringiai székhelyű Khala Porzellan GmbH-t (Khala I.), valamint az előző társaság jogutódját, amely Khala/Thüringen Porzellan GmbH (Khala II.) néven, a csődbe ment Khala I. eszközeivel, 1993-ban folytatta a porcelángyártást.

A vizsgálat a Khala I. és II. számára nyújtott állami támogatások jogszerűségét megkérdőjelező panasz következtében indult meg. Többszöri eredménytelen információkérés után, a Bizottság 2000 novemberében indította meg a formális vizsgálati eljárást a különböző pénzügyi intézkedések összeegyeztethetőségének megállapítására. A vizsgálat megindítása után Németország további intézkedésekről is tájékoztatást adott, amelyekről a Bizottságnak nem volt tudomása. 2001 novemberében a Bizottság az új adatokra is kiterjesztette a vizsgálatát. A Bizottság 33 állami forrásból származó intézkedést vizsgált, összesen mintegy 79 millió euró értékben.

A Khala I-gyel kapcsolatban a Bizottság 10 intézkedést vizsgált meg, 59 millió euró értékben. A vizsgálat eredményeként megállapította, hogy 37 millió eurós juttatás nem minősül állami támogatásnak, mivel nem jelentett előnyt a vállalat számára, további 19 millió eurós támogatást minősített összeegyeztethetőnek a támogatási szabályokkal, mivel azokat korábban jóváhagyott támogatási programok alapján nyújtotta a német állam. A fennmaradó 3 millió eurót pedig új támogatásnak minősítette és a nehéz pénzügyi helyzetben lévő vállalkozások számára nyújtható megmentési és szerkezetátalakítási támogatásról szóló iránymutatás⁵⁰ feltételei alapján vizsgálta. Az iránymutatás rendelkezéseinek a támogatás nem felelt meg – különösen a szerkezetátalakítási terv hiánya miatt –, így azokat inkompatibilis támogatásnak minősítette.

A Khala II. vonatkozásában 23 intézkedést (20 millió euró értékben) vizsgált meg a Bizottság, és valamennyit támogatásnak minősítette, mivel azokat piaci feltételekkel működő magánbefektető nem nyújtotta volna. A 20 millió euróból 7,3 millió eurót már létező támogatási programok alapján kapott a vállalkozás, így azokat nem volt szükséges újra megvizsgálni. Mindazonáltal a fennmaradó 12,7 millió eurót új támogatásnak minősítette.

A Khala II. alapításakor készült jelentések alapján a Bizottság nehéz pénzügyi helyzetben lévő vállalkozásnak minősítette a vállalkozással kapcsolatban, alapításától kezdve egészen 1996-ig. Ennek következtében az 1996-ig nyújtott támogatásokat a nehéz pénzügyi helyzetben lévő vállalkozások számára nyújtható megmentési és szerkezetátalakítási támogatásról szóló iránymutatás feltételei alapján vizsgálta. Az iránymutatás rendelkezéseinek a támogatás nem felelt meg – különösen a valóságnak megfelelő szerkezetátalakítási terv hiánya, valamint az átalakításhoz kapcsolódó magánpiaci forrás hiánya miatt –, így azokat inkompatibilis támogatásnak minősítette.

---

⁴⁹ Megjelent: Competition Policy Newsletter 2003/1.

⁵⁰ HL C 288, 1999. 10. 09.

A Khala II-nek 1996 után nyújtott támogatásokat a Bizottság a nemzeti regionális támogatásokról szóló iránymutatás⁵¹ alapján, regionális támogatásként bírálta el. A támogatás tisztán – kezdeti beruházáshoz nem kapcsolódó – működési támogatásnak minősült, amely nem egyeztethető össze a közös piaccal.

A fentiek alapján, a Bizottság 3 millió euró támogatás visszafizetéséről rendelkezett a Khala I-el kapcsolatban és 12,7 millió euróról a Khala II-vel kapcsolatban. A Bizottság döntésében megjegyezte, hogy az inkompatibilis támogatás egy része (közpénzekből nyújtott hitelek és tőkebefektetések) már visszafizetésre került. A visszafizetett támogatások összege nagyjából az inkompatibilis támogatás, azaz a 15,7 millió euró, felének felelnek meg.

---

⁵¹ HL C 74, 1998.10.03.

Példa a kereskedelmi banki tevékenységhez kapcsolódó versenytorzító állami kezességvállalások megszüntetésére, a CDC IXIS eset⁵²

Írta: Rosalind Bufton, Verseny Főizgatóság

Fordította: dr. Staviczky Péter

Bevezetés

A Bizottság döntései következetesen megerősítették, hogy a pénzügyi szektorra ugyanúgy vonatkoznak a verseny- és az állami támogatási szabályok, mint a gazdaság más ágazataira. Ugyanakkor a bankok betétesek felé fennálló speciális felelőssége és a rendszeres kockázat védelmének szükségessége miatt, a Bizottság döntése alapján, a piac és a szabályozó hatóságok intézkedéseket vezettek be annak érdekében, hogy a banki szolgáltatás megfeleljen az ágazatra vonatkozó speciális követelményeknek. Azonban az erre való hivatkozással a bankok nem érhetik el azt, hogy az állami támogatások terén kedvezőbb vagy más elbírálásban részesüljenek.

Ennek következtében a pénzügyi intézményeknek nyújtott támogatással kapcsolatos széles érdeklődésre számot tartó esetek száma megemelkedett. Az elbírálás alapjai ugyanazok a szabályok voltak, mint a gazdaság más ágazataiban tevékenykedő vállalkozásoknál. Egy időszakban az esetek leginkább megmentési és szerkezetátalakítási támogatásokhoz kapcsolódtak, máskor a különböző állami szervek által nyújtott tőkeemelésekhez. 2003 márciusában az Elsőfokú Bíróság megerősítette, hogy a Bizottság bankoknak nyújtott, állami támogatásoknak minősülő állami forrásokra vonatkozó megközelítése alapján véve helyes⁵³. A tőkejuttatással kapcsolatos döntések manapság már következetesen a kidolgozott piaci magánbefektető elvre hivatkoznak, amely alapján az állami források bevonásával történő tőkeemelés nem minősül állami támogatásnak, amennyiben bizonyítható, hogy egy magánbefektető is ilyen viselkedést tanúsított volna.

Állami kezességvállalások

A döntések egész sora foglalkozik az állami támogatás egy másik formájával, az állami kezességvállalásokkal. Ezek általában a piacon működő pénzügyi intézményeknek nyújtott és nem a közérdek teljesítését szolgáló kezességvállalások. Az állami kezességvállalások formájukat és hatályukat tekintve különböznek, azonban hatásuk meglehetősen hasonló. Fizetési biztosítékot nyújtanak a hitelezőknek. Ennek következtében a hitelező úgy tárgyal a kezességvállalás kedvezményezettjével – ellentétben a kezességvállalás által nem biztosított piaci szereplőkkel –, hogy az ügylet kockázatát nem kell figyelembe vennie. Ennek következtében a minősítő ügynökségek⁵⁴ a híres „három A-s” minősítést sokkal könnyebben és gyorsabban adják meg azoknak az intézményeknek, amelyek rendelkeznek ilyen kezességvállalásokkal, mint versenytársaiknak, mivel a kezességvállalás alapján az államnak keletkezik fizetési kötelezettsége a bank fizetéseképtelensége esetén. Ezért hívta fel

⁵² Megjelent: Competition Policy Newsletter No. 2 – Summer 2003

⁵³ Az elsőfokú Bíróság T-228/99. és T-233/99. számú egyesített esetekben (*Westdeutsche Landesbank Girozentrale és Land Nordrhein-Westfalen v Bizottság*) hozott 2003. március 6-i döntése.

⁵⁴ A Standards and Poors, Moodys és a Fitch IBCA nemzetközileg elismert intézmények, amelyek a hitelkockázat felmérésére specializálódtak. Bizonyos módszertan alkalmazásával besorolják a hitelfelvevőket (pl. kötvénykibocsátókat) a cég rövid és hosszú távú hitel-visszafizetési képessége alapján. Ez a besorolás az egyik meghatározó feltétele a bankok által használt árak és egyéb feltételeknek. A Standards and Poors által használt legjobb minősítés az AAA.

Németországot a Bizottság, hogy egy bizonyos átmeneti időszakot követően szüntesse meg az állami bankoknak nyújtott kezességvállalásokat. A kezességvállalások kifuttatásáról 2002-ben született megegyezés, és a közszféra bankjaira vonatkozó módosító jogszabály már elfogadásra is került.

A francia hatóságok nemrégiben elfogadták a Bizottság CDC IXIS-nek (a Caisse des Dépôts et Consignations (CDC) kereskedelmi bank leányvállalatának) nyújtott állami kezességvállalás kifuttatására vonatkozó ajánlatát.

A CDC IXIS

A CDC a 19. században alapított állami pénzügyintézet, amelynek egyes állami közszolgáltatások ellátása a feladata. Idővel a tevékenységi köre bővült, és a CDC vezetői úgy döntöttek, hogy az CDC IXIS jogi személy megalapításával a cég jogi és üzleti helyzetét átláthatóbbá teszik. 2000 végén a kereskedelmi banki tevékenységek átkerültek a CDC IXIS-hez. A CDC leányvállalatát támogatva kezességvállalást nyújtott a CDC IXIS tevékenységi körének nagy részére, amelynek partnerei kizárólag intézményi befektetők, biztosítók és vállalatok. A legtöbb kereskedelmi bankkal ellentétben – amelyek tevékenysége lakossági és vállalati tevékenységből áll – a CDC IXIS (250 milliárd euró mérlegfőösszeggel és 506 millió euró adózás előtti eredménnyel 2002-ben) beruházási banknak tekinthető, a nemzetközi pénzügyi piacokon is jelen van, és a bankcsoporton belüli treasury tevékenységeket is ellátja. A befektetési bankokhoz hasonlóan a CDC IXIS tevékenységének jelentős része a mérlegben nincs feltüntetve (a mérlegen kívüli tételek). Ezek a számviteli időszak alatt nem, hanem csak a jövőben esetleg megvalósuló ügyletek, mint például a kamat SWAP műveletek, amelyek során az egyik bank lebegtetett kamatot fix kamatra kíván cserélni egy meghatározott, a jövőben lezáruló időszakra. Ezeket a műveleteket a jövőbeli kockázat alapján ítélik meg, az alapján hogy mely tartozások és hitelek csökkenthetik a várható kockázatot.

Miért összeegyeztethetetlen a CDC IXIS-nek nyújtott kezességvállalás az állami támogatási szabályokkal?

Egy kereskedelmi bank nem lehet állami támogatásnak minősülő kezességvállalás kedvezményezettje kivéve, ha a Római Szerződés 87. és 88. cikkeinek a kezességvállalás formájában nyújtott támogatásokra való alkalmazásáról szóló bizottsági közlemény⁵⁵ feltételei teljesülnek. Ez a CDC IXIS esetében nem volt egyértelmű. A kezes az állam által alapított CDC, amelynek fontos stratégiai és üzleti döntéseit az állam irányítja, mivel a legfelsőbb igazgatási szervében az állam képviselteti magát. Ezért nem volt kétséges, hogy a CDC kezességvállalást csak a közszereplőkre vonatkozó szabályok betartásával vállalhat. A kezességvállalásból általános és egyedi előnyök is származnak. A minősítő intézetek szemében ez az egyik – de nem az egyetlen – feltétele annak, hogy a CDC IXIS megkapta a „három A-s” minősítést. A nemzetközi pénzügyi piacon ez mennyiségi (kedvezőbb kamatlábak) és minőségi (hosszabb lejárat, nagyobb ügyletkötési kedv a másik fél részéről) előnyt is jelent, ezért a verseny torzulása, valamint a határon átnyúló hatás léte nem volt kérdéses. Az állami támogatássá minősítés feltételei fennálltak.

A Bizottság természetesen megvizsgálta, hogy a kezességvállalás mentesül-e a kezességvállalásokról szóló bizottsági közlemény alapján. A közleményben meghatározott négy feltételből kettő nem teljesült: a kezességvállalást időben korlátozni kell, és piaci díjat

---

⁵⁵ HL C 71, 2000. 03. 11. 14-18. o.

kell érte fizetni. A CDC kezességvállalás időben és alkalmazási területében nem tekinthető korlátozottnak. A tőkepiacon működő pénzügyi intézmények portfóliója természetesen naponta változik, továbbá aktuális és lehetséges kockázatokat foglal magában, amelyek a CDC IXIS esetében különösen jelentősek voltak a derivatív ügyletek és a mérlegen kívüli tételek miatt. A folyamatosan változó ügyletekre vonatkozó és ezért a kezes számára folyamatosan változó kötelezettséget jelentő kezességvállalás nem tekinthető korlátozottnak, mivel sem a kezes, sem egy független harmadik személy nem tudja értékét felmérni.

Továbbá egy ilyen nyílt kezességvállalás piaci értéke sem határozható meg, ezért a Bizottság döntése értelmében ez az állami kezességvállalás nem mentesülhet sem Római Szerződés 86. cikk (2) bekezdésében (az általános gazdasági érdekű szolgáltatások), sem a 87. cikk (2) és (3) bekezdéseiben (a közös piaccal feltétlenül és feltételeken összeegyeztethető támogatások) foglalt rendelkezések alapján.

A megfelelő intézkedések

A Bizottság 2003 januárjában fogadott el „megfelelő intézkedéseket” tartalmazó javaslatot⁵⁶, amelyben a kezesség megszüntetését indítványozta. Ezek alapján a CDC és a CDC IXIS közötti további gazdasági kapcsolat teljes mértékben piaci alapokon fog működni, a CDC semmilyen kötelezettségért nem felel korlátlanul, és a CDC IXIS hitelezői ugyanolyan helyzetbe kerülnek, mint a piaci feltételek mellett működő hitelintézeteké. A francia hatóságok elfogadták a Bizottságnak a kezességek fokozatos megszüntetésére vonatkozó javaslatát.

Az átmeneti időszak

Az átmeneti időszak alatt a CDC IXIS tevékenységének egy része még a kezességvállalás által fedezett marad. Ez az időszak a lehető legrövidebb időt jelenti, amelyen belül az intézmény alkalmas arra, hogy felépítését, tevékenységét és jogi környezetét az új – kezességvállalás nélküli – piaci feltételekhez igazítsa. Az átmeneti időszak szükségességének megállapításánál a Bizottság ugyanazon tényezőket vette figyelembe, mint a német állami bankok esetében.

A Bizottság nem csak a CDC IXIS-re, hanem szerződő partnereire is tekintettel volt. A bizonytalanság és az instabilitás a nemzetközi pénzpiacon kockázatnak minősül, ezért ésszerűnek tűnt egy átmeneti időszak bevezetése a lehetséges előnytelen következmények elkerülése érdekében. Bár ez a hitelminősítő intézetek általi rosszabb minősítést okozhat, szükséges volt a kezességvállalás megszűnésének menetrendjét előre rögzíteni. A Bizottság továbbá azt is figyelembe vette, hogy a CDC IXIS anyavállalattól független intézményként történő alapítására csak nemrég került sor.

Ezek alapján a Bizottság a kezességvállalás fokozatos megszűnését ajánlotta. A 2003. április 1-e előtti tranzakciók lejáratukig a kezességvállalással biztosítottak maradnak. A mérlegben 2003. április 1-ét követően megjelenő ügyletek nem tartoznak a kezességvállalás hatálya alá, amennyiben 2017. január 23-át követően járnak le. Minden mérlegen belüli és kívüli 2007. január 23-ig a CDC IXIS által visszafizetendő elem a kezességvállalás hatálya alá tartozik.

---

⁵⁶ A 659/1999/EK tanácsi rendelet 18. cikke alapján a Bizottság a létező támogatásokat vizsgálva, amennyiben azok közös piaccal való összeegyeztethetlenségét állapítja meg, „megfelelő intézkedéseket”, különösen a támogatási program jelentős kiegészítését, eljárási szabályok bevezetését, vagy a támogatási program megszüntetését, javasolhat az érintett tagállamnak.

Kivételes az átmeneti időszak a CDC IXIS speciális mérlegen kívüli tételei tekintetében. Itt a 2017. január 23-át követően esedékes követelések 2004. január 23-ig a kezességvállalás hatálya alá tartoznak. Ez alatt a rövid időszak alatt a CDC IXIS megpróbál e tevékenységek jövőbeni ellátására egy külön egységet létrehozni, amely nem tartozik a kezességvállalás alá, azonban remélhetőleg megkapja az AAA-s minősítést. 2007. január 23-át követően a kezességvállalás teljes mértékben megszűnik, a CDC IXIS hitelezőit tájékoztatják arról, hogy az új ügyletek nincsenek kezességvállalással biztosítva.

Következtetés

A nem összeegyeztethető kezességvállalás részben már megszüntetésre került. Az átmeneti időszak lehetőséget biztosít a CDC IXIS számára, hogy alkalmazkodjon az új piaci feltételekhez, és lehetővé teszi, hogy ügyfelei tisztában legyenek a biztosított ügyletek körével. Azáltal, hogy a CDC IXIS partnerei a valós hitelkockázatokat fogják figyelembe venni a banki szektor teljesen átláthatóan fog működni.

A Bizottság folytatja a banki szektorra vonatkozó következetes politikáját, és ahol szükséges a jövőben is megköveteli a kezességvállalások megszüntetését.

Az osztrák állami bankoknak nyújtott állami kezességvállalások fokozatos megszüntetése⁵⁷

Írta: Renate Schohaj, Verseny Főizgatóság

Fordította: dr. Staviczky Péter

Történeti háttér

A Bizottság a különböző tagállamok hitelintézeteinek nyújtott állami kezességvállalásokat több éven keresztül vizsgálta. A német (Anstaltlast, Gewährträgerhaftung) és a francia (a CDC által a CDC IXIS felé vállalt kezességvállalás) gyakorlat is abba az irányba mutatott, hogy a kezességvállalásokat egy bizonyos átmeneti időszakot követően meg kell szüntetni. A Bizottság, annak érdekében, hogy az állami bankoknak nyújtott – lejárat és összeghatár nélküli, ezért konkrét piaci díjjal nem rendelkező – kezességvállalások terén minden tagállamot egyformán kezeljen, megkezdte az osztrák garanciák vizsgálatát is.

Ausztriában hét regionális (tartományi) állami bank (Landeshypothekenbank) és körülbelül 27 takarékpénztár kedvezményezettje állami kezességvállalásoknak (Ausfallhaftung). A szövetségi állam, a Land vagy a helyi önkormányzat által adott kezességvállalás közvetlen követelést biztosít a hitelintézet hitelezőinek a kezessel szemben a hitelintézet fizetési képtelensége, illetve felszámolása esetén. A kezességvállalás lehívására csak abban az esetben kerülhet sor, amikor a bank eszközei nem elegendők a hitelezők kielégítésére. A kezességvállalások sem időben, sem értékben nem korlátozottak. Minden Landeshypothekenbank díjat fizet a kezességvállalásért, míg a takarékpénztárak ellenszolgáltatás nélkül veszik igénybe azt.

A Bizottság véleménye

Az állami kezességvállalások nagyon hatékony védelmet nyújtanak a hitelezők és az üzleti partnerek számára csökkentve, vagy teljesen megszüntetve a hitelintézettel kapcsolatos üzleti kockázatot, ezáltal tőkéhez juttatva a kezességvállalások kedvezményezettjeit. Ez a hitelintézetek szempontjából kedvező hatással van azokra a feltételekre, amelyek mellett az üzleti partnerek pénzügyi kapcsolatba lépnek a hitelintézetekkel. Ennek következtében az állami kezességvállalások jelentős hatással vannak a hitelintézetek versenyhelyzetére.

Az előnyök különösen, de nem kizárólag, a nemzetközi tőkepiacon jelentkeznek (pl. kötvénykibocsátásnál, alárendelt kölcsöntőke megemelésnél), a nagy intézményi befektetők bevonásakor a származékos és az „over the counter” ügyletek, illetve kisebb mértékben a bankközi ügyletek esetében. Az előny a hitelezők által kért alacsonyabb kamat és megkövetelt kockázati szint formájában jelentkezhet, azonban hatással lehet magára az üzleti kapcsolat létrejöttére (állami kezességvállalás nélkül bizonyos piaci szereplők nem kerülnének üzleti kapcsolatba a hitelintézettel). Az előnyök a finanszírozási oldalon akkor jelentkeznek, amikor a hitelintézet felajánlja szolgáltatásait a fogyasztóknak. Mivel a kezességvállalások lejárat és összeghatár nélküliek, a Bizottság szerint értékben nem meghatározhatóak, és így korrekt díjszámítás sem képzelhető el. A támogatás tehát a piaci díj szintjén jelentkezik. Az a tény, hogy a Landeshypothekenbankok fizetnek bizonyos díjat, csökkentheti az állami támogatás mértékét, de nem szünteti azt meg.

---

⁵⁷ Megjelent: Competition Policy Newsletter No. 2 – Summer 2003

Az előnyösebb piaci feltételek és a jobb piacra-jutási körülmények mind erősítik az állami bankok versenyhelyzetét. A pénzügyi szolgáltatások terén erős verseny van a különböző tagállamok pénzügyi intézményei között. A verseny torzítása ezért érinti a tagállamok közötti kereskedelmet is. Figyelembe véve mindezen körülményeket a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy az osztrák állami bankoknak nyújtott állami kezességvállalás állami támogatásnak minősül. Mivel az összes kezességvállalást Ausztria csatlakozása előtt hatályba lépett jogszabályok, illetve hitelintézeti üzletszabályzatok szabályozzák, a Bizottság álláspontja szerint ezek az állami támogatások a Római Szerződés 88. cikk (1) bekezdése szerinti létező támogatásnak minősülnek⁵⁸.

A megfelelő intézkedésekre és az átmeneti időszakra vonatkozó javaslat

2003 januárjában a Bizottság egy megfelelő intézkedéseket⁵⁹ tartalmazó javaslatot fogadott el, a kezességvállalások megszüntetését indítványozva. Ezt követően az osztrák hatóságok tárgyalásokat folytattak az átmeneti intézkedésekről, amelyek ahhoz szükségesek, hogy a bankok alkalmazkodni tudjanak az új körülményekhez. A Bizottság és az osztrák hatóságok között 2003. április 1-én létrejött megállapodás alapján az osztrák állami bankoknak nyújtott kezességvállalások fokozatosan megszűnnek. A 2003. április 2-ig létrejött alapkövetelésekhez kapcsolódó kezességvállalások szerzett jognak minősülnek, és azok lejártáig életben maradnak. Az átmeneti időszak 2007. április 1-ig, a megállapodás megkötésétől számított négy évig fog tartani. Ezen időszak alatt a kezességvállalás alkalmazható, de kizárólag azon ügyletek tekintetében, amelyek 2017. szeptember 30-a előtt lejárnak. A 2007. április 1-ét követően létrejött kötelezettségekre a kezességvállalás már nem vonatkozik.

Következtetés

Az osztrák állami bankoknak nyújtott állami kezességvállalások összeegyeztethetetlenek az állami támogatási szabályokkal, ezért meg kell azokat szüntetni. Azáltal, hogy megszűnik a kereskedelmi és állami bankok közötti verseny torzításának ezen forrása, a fogyasztók felé irányuló szolgáltatások minősége javul, továbbá az uniós bankszektor átláthatóbb és hatékonyabb lesz.

---

⁵⁸ Magyarország esetében a létező támogatásnak csak a Csatlakozási Okmányban felsorolt támogatások minősülnek.

⁵⁹ 659/1999/EK bizottsági rendelet 18. cikk (HL 83, 1999. 03. 27.)

Az *Électricité de France*-szal kapcsolatos bizottsági eljárások

Írta: dr. Staviczky Péter

2003. április 2-án a Bizottság megindította a Római Szerződés 88. cikk (2) bekezdése szerinti formális vizsgálati eljárást az *Électricité de France* (EDF) számára nyújtott korlátlan állami kezességvállalás tekintetében.

Az EDF-nek nyújtott korlátlan állami kezességvállalás

Az EDF 1946-ban történt alapítása óta kap támogatást a közcélú ipar és kereskedelem alapításáról szóló törvény (*Etablissement public industriel et commercial*, EPIC) alapján. A többi közjogi jogi személlyel szemben az EPIC hatálya alá tartozó jogi személyek nem tartoznak az 1985. január 25-i, a vállalatok bírósági helyreállításáról és felszámolásáról szóló törvény hatálya alá. Ennek következtében az EDF ellen a Kereskedelmi Bíróság nem indíthat felszámolási eljárást, és az állami támogatás miatt hitelezői is biztosak lehetnek az általuk adott kölcsön visszatérítésében. Ez lehetővé teszi az EDF számára, hogy a tőkepiacról kedvező kamat mellett szerezzen forrásokat. Az EPIC hatására az EDF csődje teljesen kizárt, és ez gyakorlatilag egy korlátlan állami kezességvállalást jelent.

Ez az EPIC alapján nyújtott korlátlan kezességvállalás a Római Szerződés 87. cikk (1) bekezdése szerinti állami támogatásnak minősül. Amint arra a Római Szerződés 87. és 88. cikkeinek állami kezességvállalások esetében történő alkalmazásáról szóló bizottsági közlemény⁶⁰ is hivatkozik, a tőkepiacon az EDF-nek – annak következtében, hogy vele szemben nincs lehetőség csőd-, vagy felszámolási eljárás megindítására – rendelkezésére álló kedvezőbb feltételek versenytorzító hatással rendelkező pénzügyi előnynek számítanak.

A támogatás előzetes vizsgálata során nem tűnt valószínűnek, hogy ez a korlátlan állami kezességvállalás igazolható lesz az EDF által nyújtott közszolgáltatási kötelezettségből fakadó költségek kompenzációjaként (Római Szerződés 86. cikk (2) bekezdés). Valójában az állami kezességvállalás az EDF csoport egész tevékenységére kiterjed, azokra is, amelyek egyértelműen kívül esnek a közszolgálati kötelezettségen, különös tekintettel azokra, amelyeket más tagállamban végez. Ezen kívül a tagállam, amikor valamilyen általános gazdasági érdekű szolgáltatás elvégzését egy vállalkozásra bizza, csak a szolgáltatás ellátásakor jelentkező többletköltségek mértékéig kompenzálhatja a felmerült költségeket. Ez nem csak azt feltételezi, hogy a tagállamnak képesnek kell lennie a szolgáltatáshoz kapcsolódó többletköltségek meghatározására, hanem azt is, hogy a kompenzációnak is mérhetőnek kell lennie. Márpedig elég nehéz – ha egyáltalán nem lehetetlen egy ilyen, – az EDF által megszerzett általános kezességvállalás értékét megállapítani, mivel értéke nem meghatározható, és időben nem korlátozott.

A bizottsági eljárás

Az EDF 1946 óta fennálló helyzete és az abból fakadó korlátlan állami kezességvállalás létező támogatásnak minősül. 2002 októberében a Római Szerződés 88. cikkének megfelelően a Bizottság megfelelő intézkedés formájában javasolta a francia hatóságoknak az EPIC törvény alapján fennálló korlátlan állami kezességvállalás megszüntetését. A francia

⁶⁰ HL C 71, 2000. 03. 11. 14. o.

hatóságok nem adtak kedvező választ erre a javaslatra, ezért a Bizottság a 659/1999/EK bizottsági rendelet 19. cikke alapján megindította a formális vizsgálati eljárást, mivel a tagállam visszautasította az általa javasolt megfelelő intézkedés végrehajtását.

A hivatalos vizsgálati eljárást követően a francia kormány beleegyezett az EDF-nek nyújtott korlátlan állami kezességvállalás legkésőbb 2004. december 31-ig történő megszüntetésébe. Ennek módja az EDF közjogi vállalatból magánjogi társasággá történő átalakítása, amellyel az állami kezesség automatikusan megszűnt. Erre vonatkozó szándékát 2003. november 11-én a francia kormány be is jelentette a Bizottságnak. Ez azonban a Bizottság megítélését nem változtatja meg, mivel a Római Szerződés nem hatalmazza fel, annak megkérdőjelezésére, hogy az egyes tagállamok hogyan rendezik az állami vállalkozások helyzetét. Gyakorlatilag nincs jelentősége, hogy egy állami vállalat korlátolt felelősségű társaságként működik-e feltéve, hogy nem kap tiltott állami támogatást, vagyis az EDF megtarthatja működési formáját, amennyiben a kezesség visszavonásra kerül.

A nyugdíjreform-tervezet állami támogatási szempontú megítélése

A francia kormány az EDF-fel kapcsolatosan egy nyugdíjreform-tervezetet is beterjesztett a Bizottságnak. Ugyanis az elektromos és gáziparban dolgozók nyugdíját jelenleg az EDF kezeli. A finanszírozás az alkalmazottak hozzájárulásából és az ágazatban tevékenykedő összes vállalkozás által fizetett kiegyenlítő hozzájárulásból történik.

A nyugdíjrendszer javasolt reformja a két szektor általános rendszerhez történő csatlakozását és a jogosultságok egy újonnan létrehozott szervezetre történő független nyugdíj alapra történő átruházását jelenti. Az ágazat összes alkalmazottja és munkaadója köteles az új alaphoz csatlakozni. A francia hatóságok biztosítják, hogy az általános rendszerhez való csatlakozás pénzügyi szempontból semleges lépésnek számít. Az általános rendszer alapján a dolgozó nyugdíját a begyűjtött hozzájárulások fedezik.

Ez a változtatás a Bizottság szerint is semlegesnek tekinthető és nem valósít meg állami támogatást. Az elektromos- és gázszektorban dolgozóknak nyújtandó speciális (többszörösített biztosító) nyugdíjjogosultságok nyújtása teljes mértékben az érintett vállalatok döntési kompetenciájába tartozik. Az általános rendszerhez történő csatlakozás idején az elektromos áram- és gázszállítási ágazat dolgozói szerzett jogának minősülő speciális jogosultságok azonban egy új törvény által szabályozott, a gáz és elektromos áram árába beépülő adóból kerülnek finanszírozásra. Az új törvény szerint az adókimutatás időpontját az áram- vagy gázhálózathoz történő csatlakozástól kell számítani. A más tevékenységre kijelölt dolgozók speciális jogai, valamint a jövőbeni jogosultság finanszírozása teljes mértékben a vállalatok által történik. Ez a reform előnyt jelent az ágazat számára a korábbi helyzethez képest, azonban összeegyeztethető az állami támogatási szabályokkal, mivel arányos és megszünteti a belépési korlátot, amely abban nyilvánul meg, hogy minden új dolgozó köteles „tartalékot képezni” az ágazat dolgozói által már megszerzett jogok finanszírozására.

Az EDF-nek nyújtott adókedvezmény megítélése

Másrészt a Bizottság negatív döntést hozott az EDF-nek 1997-ben nyújtott adókedvezmény tárgyában. A 97-1026. törvény rendezte az országos magasfeszültségű vezetékrendszerhez kapcsolódó tulajdonosi kérdéseket. Ennek következtében az EDF által 1986 és 1996 között adó nélkül felépített tartalékhálózatok feleslegessé váltak és árverésre kerültek (reallocated). A társasági adót a legtöbb tartalék tekintetében helyesen vetették ki, azonban 14,119 milliárd

francia frank az EDF tőzstőkéjébe került közvetlenül, anélkül, hogy emelte volna a vállalat adóköteles nettó eszközeinek értékét. Így az EDF 5,88 milliárd (14,119 * 41,66⁶¹) frank, vagyis 888,89 millió euró adókedvezményben részesült. Alapos vizsgálatot követően a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy ez az EDF-nek nyújtott adókedvezmény indokolatlan működési támogatásnak minősül, amelynek következtében a kedvezményezett előnyösebb versenyhelyzetbe került, mint versenytársai. Következésképpen a Bizottság a támogatást a közös piaccal összeegyeztethetetlennek minősítette és felszólította Franciaországot, hogy fizettesse vissza a kérdéses 888,89 millió eurót és 1997-től számított kamatait.

Konklúzió

A Verseny Főigazgatóság élén álló biztos, Mario Monti pozitívan minősítette az ebben az igen érzékeny ügyben elért eredményt, hozzátéve, hogy a francia hatóságok az eljárás során kooperatívak voltak. A döntés következtében az EDF először került torzításmentes versenyhelyzetbe. A tisztességes verseny bevezetése és a múltbeli torzulások kiigazítása mindennél fontosabb az olyan ágazatokban, mint az energiaipar, amelyekben most folyik a liberalizáció. Az EDF-nek nyújtott kezesség megszüntetése szervesen illeszkedik a Bizottság azon politikájába, hogy megfelelő mozgástér jöjjön létre a vállalkozások részére azokon a piacokon is, ahol állami és magánvállalatok egyaránt működnek, és a régóta fennálló monopóliumok által élvezett előnyök ne gátolják a liberalizáció pozitív hatásainak megvalósulását. Ezen politika megvalósulásának jó példái az osztrák, francia és német állami tulajdonú bankoknak nyújtott kezességek tekintetében hozott döntések.

---

⁶¹ Az 1997-ben alkalmazott társasági adókulcs.

A Bizottság vizsgálja az átállási költségek támogatását

Brice Allibert cikke⁶² alapján írta: dr. Staviczky Péter

Az Európai Bizottság 2002. október 16-án engedélyezte a Görög Áramszolgáltató (a továbbiakban: a Társaság) elektromos áram piacának liberalizálása miatt felmerült, átállási költségeinek támogatását. A rendelkezés három részből áll:

Az *első* célja, hogy kompenzálja a Társaság által fenntartott, nem gazdaságos erőműveket. Ezeket az erőműveket – a legtöbbjük vízi-erőmű – olyan időszakban építették, amikor az infláció Görögországban igen jelentős szerepet játszott. Építési költségeiket egy bizonyos rendszerben az állam visszatérítette, vagy egyedileg megállapított fix áron adták el a termelt áramot (ez utóbbi a liberalizált piacon már nem létezik).

Ezen a jogcímen 2015-ig kerül sor támogatás nyújtására, amelynek összegét a Társaságot az erőművek fenntartása során ért valós veszteség mértékéhez igazítják. Azonban együttes összegük nem lehet több mint 929 millió euró.

A *második* célja, hogy kompenzálja a Társaság költségeit, amelyek a vízi erőforrások kihasználásának fenntartása során merülnek fel. Ezeket a fenntartási kötelezettségeket az erőművek építéséhez kapcsolódóan a görög állam írta elő. Ezen rendelkezés alapján 324 millió euró támogatás nyújtható.

A Bizottság álláspontja szerint ez a két támogatás illeszkedik az átállási költségek koncepciójához. Átállási költségnek minősülnek azok az elektromos áram piacon tevékenykedő vállalatoknál felmerült beruházásokhoz, vagy hosszú távú kötelezettségvállalásokhoz kapcsolódó költségek, amelyek a piac liberalizálása előtt keletkeztek, és a piac megnyitását követően, az elektromos áram árának változása miatt nem térülnek meg.

Mivel több állam is kompenzálni szándékozta az ilyen típusú költségeket – és ez a kompenzáció bizonyos esetekben állami támogatásnak minősül – a Bizottság 2001. július 25-én elfogadott egy számítási módszertant, amely ezen átállási költségek kompenzációjára vonatkozik. A lefektetett kritériumok azt szolgálják, hogy a kompenzáció csak a vállalatoknál közvetlenül a liberalizáció következtében ténylegesen felmerült költségekre terjedjen ki. A támogatásoknak időben korlátozottnak kell lenniük, valamint nyújtásuk során figyelembe kell venni a piac fejlődését, és különösen a piaci árakat. Arra kell irányulniuk, hogy a vállalatok a versenyen alapuló piac körülményekhez alkalmazkodni tudjanak.

A Bizottság döntése szerint a görög állam által nyújtandó két támogatás – amennyiben állami támogatásnak minősülnének – összeegyeztethető a számítási módszertan kritériumaival, így mentességet élvez az általános támogatásnyújtási tilalom alól.

A rendelkezés *harmadik* része a Társaság egy, a Görög Alumínium Társaság egyik leányvállalatával kötött hosszú távú szerződéséből eredő költségeinek kompenzálására szolgál. Ezt a szerződést 1960-ban írták alá, 2006-ban jár le, és arra kötelezi a Társaságot, hogy olyan áron adjon el nagy mennyiségű elektromos áramot, amely esetenként alacsonyabb

---

⁶² Megjelent: Competition Policy Newsletter No. 2 – Summer 2003

lehet a nagy fogyasztók körében alkalmazott piaci árnál, így veszteséget jelenthet a Társaságnak.

Az állam évenként megállapított mértékben kompenzálni akarja ezeket a veszteségeket, a támogatás mértéke nem haladhatja meg a 178 millió eurót. A Bizottság megállapította, hogy a rendelkezés ezen része nem jelent előnyt a Társaság részére, az állami pénz valójában csak „áthalad” a Társaságon, és a végső kedvezményezett a Görög Alumínium Társaság. A Bizottság szerint ezért ez az intézkedés nem jelent a Római Szerződés 87. cikk (1) bekezdése szerinti támogatást.

Ami a Görög Alumínium Társaságnak nyújtott támogatást illeti, a Bizottság megállapította, hogy az 1960-ban aláírt szerződést Görögország közös piacba történő belépése óta lényegesen nem módosították, ezért a támogatás létező támogatásnak minősül.

Bizottsági határozat
Állami támogatás NN 136/A/02 – Franciaország
Ecomusée d'Alsace – Elzászi Skanzen

Fordította: dr. Remetei Filep Zsuzsanna

1. Eljárás

A Bizottság 2001 márciusában panaszt kapott az Elzászi Skanzen (továbbiakban: Skanzen) lehetséges állami támogatását illetően.

A Bizottság több alkalommal is kiegészítő információkat kért a francia hatóságoktól.

2. Az intézkedés leírása

Az Ungersheimben, Elzászban található Skanzen a kultúra és a kulturális örökség bemutatására szolgál. A Skanzent egy elzászi falu és egy kálisó bánya köré építették, a régi házakat megőrizve, restaurálva vagy újjáépítve.

A faluban a korhű kiállítási tárgyak és a korabeli mesterségeket bemutató műhelyek (kovács, fazekas, bognár stb.) interaktív megismerési lehetőséget biztosítanak a látogatók számára, bemutatva hogyan működött az elmúlt évszázadokban egy tipikus elzászi falu.

A múzeum szolgáltatásai kiegészülnek egy kis turisztikai központtal is, amely egy 40 szobás szállodából, két étteremből és népművészeti termékeket árusító üzletekből áll.

A múzeum a megnyitása óta a Francia Múzeumok Igazgatóságának felügyelete alatt áll. A múzeum különböző kiállítási kollektióit egy vagyonkezelő tartja számon, leltározza, őrzi meg és a hatályos szabályzat szerint, időről-időre kiállítja őket az ellenőrzött múzeumokban.

A Skanzen területén három szervezet érdekelt. Az első két társaság az 1901. évi jogszabály alapján alakult, az elzászi skanzen tulajdonos-egyesülete (l'Association Propriétaire pour l'Ecomusée d'Alsace) és az elzászi parasztházak egyesülete (l'Association Maisons Paysannes d'Alsace). E két helyi jótékonyági szervezet a tulajdonosa a Skanzennek, épületeinek és a hozzá tartozó a területnek, illetve a kiállított tárgyaknak.

A harmadik szervezet, az ECOPARCS Rt, az étterem és a szálloda tulajdonosa és üzemeltetője.

Az ECOPARCS Rt. egyetlen támogatás kedvezményezettje volt, azaz a turizmus érdekében biztosított állami támogatási programból részesült támogatásban.

A támogatás összege 255 ezer euró volt, a 2.401 ezer euró összegű 40 szobás szálloda beruházáshoz nyújtották.

A másik két társaság által kapott támogatás beruházási és működési támogatásnak minősül.

A beruházási támogatást a Kulturális és a Kommunikációs Minisztériumhoz benyújtott pályázat alapján nyújtották.

A támogatás lényegében az alábbi tevékenységek támogatására szolgál:

- a kiállított tárgyak restaurálására (járművek, traktorok, taligák stb.),
- a vásári áruk megelőző konzerválására,
- a helyi berendezésekre, amelyek a dokumentációt szolgálják,
- a Rodolph bányában található tartalékok megőrzése érdekében tett sürgős intézkedésekre,
- a kollekcio megőrzése érdekében teendő feladatok első ütemének elkészítésére szolgáló munkálatok elvégzésére.

Másfelől, a Regionális Turisztikai Igazgatóság 30 ezer eurós támogatást nyújtott az elzászi skanzen tulajdonos-egyesületnek egy olyan eszköz beszerzésére, amely a vakok és gyengén látó látogatók számára lehetővé teszi, hogy a múzeum bizonyos kiállítási tárgyait tapintással érzékelhessék.

Az 1994-2000 évekre, a Felső-Rajnavidéki Közigazgatási Tanács (Conseil Général du Haut-Rhin) által biztosított, 1400 ezer euró összegű működési támogatás célja a múzeum tudományos berendezéseinek beszerzése.

3. Az intézkedések elemzése

A Bizottság határozatában hangsúlyozza, hogy az EUROPARCS társaság részére nyújtott támogatás egy már a Bizottság által jóváhagyott támogatási program keretében került odaítélésre.

A szálloda felépítésére nyújtott támogatás megfelel a támogatási program céljainak. A támogatási intenzitás 10,6%, amely nem éri el van az Ungersheim területén engedélyezhető, 17%-os maximális támogatási intenzitásnak. Az EUROPARCS részére nyújtott támogatás a Bizottság által, 1997. március 4-én, N 882/96 számon jóváhagyott, a turizmus érdekében biztosított állami támogatási program minden feltételének megfelel.

Ami az egyesületek részére nyújtott állami támogatások kérdését illeti, a Bizottságnak legelőször azt kellett vizsgálnia, hogy a vállalkozás részére juttatott támogatások állami támogatásnak minősülnek-e a Római Szerződés 87. cikk (1) bekezdése alapján.

E tekintetben a Bizottság a következő észrevételeket tette:

Először is, az egyesületek tevékenysége a múzeum fenntartására és vezetésére irányul. Amennyiben igaz is lenne, hogy néhány hasonló intézmény, mint például a párizsi Grévin múzeum, múzeum elnevezés alatt részben olyan tevékenységet is végez, amely a helyi idegenforgalomhoz kapcsolódik, a Bizottság megjegyzi, hogy jelen esetben a múzeum tevékenysége a szó klasszikus értelmében véve, inkább tudományos, mint turisztikai, amelyet az a tény is megerősít, hogy a Skanzen a Francia Múzeumok Igazgatóságának irányítása alatt álló szerv. A Bizottság véleménye szerint valószínű, hogy ezek a vállalkozások nem minősülnek a Római Szerződés szerinti vállalkozásnak, tekintettel arra, hogy tevékenységük nem kereskedelmi jellegű, legalábbis nem olyan, amely a versenyjog hatálya alá tartozna.

Következésképpen, az ezen vállalkozások részére nyújtott támogatások nem jelentenek versenyjogi szempontból előnyt számukra.

Másodsorban, a Bizottság megítélése szerint elvben a múzeológiai tevékenység nem érinti a tagállamok közötti kereskedelmet. Azaz, néhány különösen híres és nemzetközileg elismert múzeumtól eltekintve, a tagállamok polgárai kifejezett múzeumlátogatási céllal nem utaznak egyik tagállamból a másikba.

Az előbbieken alapján a Bizottság úgy ítéli meg az érintett egyesületeket kedvezményező intézkedéseket, hogy azok nem minősülnek a Római Szerződés 87. cikk (1) bekezdés szerinti állami támogatásnak.

Azokban az esetekben, ahol hasonló állami támogatás szerepel, vagy az olyan esetekben, mint amikor az EUROPARCS közvetetten részesült olyan támogatásban, amely állami támogatásnak minősülhet, a Bizottság az intézkedést a Római Szerződés 87. cikk (3) bekezdés d) pontjában megfogalmazott derogáció alapján mentesíthetőnek ítéli az alábbiak alapján:

- A Római Szerződés 87. cikk (3) bekezdés d) pontja értelmében a közös piaccal összeegyeztethetőnek tekinthető „a kultúrát és a kulturális örökség megőrzését előmozdító támogatás, amennyiben az ilyen támogatás nem befolyásolja hátrányosan a kereskedelmi feltételeket a közös érdekekkel ellentétes mértékben.”
- A FEDER, a DRAC és a helyi önkormányzat által biztosított beruházási támogatások célja a kiállítási tárgyak és az elzászi örökség részét képező házak védelme, megőrzése, restaurálása, illetve bemutatása. A Bizottság e támogatásokat a kulturális örökség megőrzése érdekében nyújtott támogatásoknak tekinti.
- A Regionális Turisztikai Hivatal által biztosított támogatás célja, hogy a vak és gyengén látó személyek is látogathassák a kiállítás bizonyos részeit. Ezt a támogatást – a beruházási támogatáshoz hasonlóan – a Kulturális Minisztérium által, a Skanzen javára felállított keretből biztosították. A Bizottság ezt kulturális célú támogatásnak minősítette.
- A Skanzen tudományos tevékenységének része a különböző tárgyak és épületek megóvása, kiállítása és üzemeltetése, valamint a könyvtár működtetése. Az egész intézmény egy vagyonfelügyelő alá van rendelve. A Bizottság megítélése szerint a Felső-Rajnavidéki Közigazgatási Tanács (Conseil Générale du Haut Rhein) által biztosított támogatás szintén a kultúra terjesztéséhez és a kulturális örökség megőrzéséhez járul hozzá.

A fentiek értelmében tehát minden kérdéses támogatás vagy a kultúra terjesztésére vagy megőrzésére, a kulturális örökség megóvására hivatott.

Végül, a Bizottság számára egyértelmű, hogy a kérdéses intézkedések nem befolyásolják hátrányosan a versenytársakat, illetve nem érintik a kereskedelmet, valamint a közösségi érdekekkel sem ellentétesek.

Azok a támogatások, amelyek jelen esetben elvileg a Római Szerződés 87. cikk (1) bekezdése értelmében állami támogatásnak minősülnek, a Római Szerződés 87. cikk (3) bekezdés d) pontja alapján mentesíthetők.

Ennek megfelelően, a Skanzen javára nyújtott valamennyi támogatás összeegyeztethető a közös piaccal.

4. Véggövetkeztetés

A fent említett tényállási elemeket alapul véve, a Bizottság úgy döntött, hogy a Skanzen javára nyújtott támogatásokat, amennyiben azok állami támogatásnak minősülnek, a Római Szerződés állami támogatási rendelkezéseivel összeegyeztethetőnek tekinti.